

UNMIK

IPVQ

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
INSTITUCIONET E PËRKOZHME TË VETQEVERISJES
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA

QEVERIA E KOSOVËS/ MINISTRIA BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
VLADA KOSOVA/ MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, SUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
GOVERNMENT OF KOSOVA/MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT

Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural, duke u bazuar në:
Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2001/19 të datës 13 shtator 2005 mbi Degën e Ekzekutivit të
Institucioneve të Përkohshme të Vetëqeverisjes në Kosovë, neni 1.3 pika (d) dhe Ligjit për
Veterinarinë Nr. 2004/21 të dt. 30 korrik 2004, neni 28,

Nxjerr sa vijon:

UDHËZIM ADMINISTRATIV MA-NR. 26/2005
mbi masat për monitorimin e materieve të caktuara dhe mbetjeve të tyre në kafshët e
gjalla dhe në produktet me prejardhje shtazore

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

1. Me këtë Udhëzim Administrativ përcaktohen rregullat e mostrimit zyrtar dhe përpunimi i mostrës zyrtare, plani i monitorimit për detektimin e mbetjeve ose substancave, përgjegjësitë e Agjencionit të Veterinarisë dhe Ushqimit të Kosovës për planifikimin e mostrimit, vetë kontrollimin dhe bashkëpërgjegjësinë e subjekteve të kyçur në sistemin e prodhimit të kafshëve dhe produkteve me prejardhje shtazore, si dhe masat e kontrollit zyrtar.

2. Përveç kësaj me anekset e këtij Udhëzimi Administrativ përcaktohen substancat ose grupet e materieve, mbetjet e të cilave përcaktohen në suaza të monitorimit, ato të cilat duhet të hulumtohen, strategjia e mostrimit, sasia ose frekuenca e mostrimit, detyrat e laboratorit referent si dhe rregullat e mostrimit zyrtar dhe përpunimi i mostrës zyrtare.

Neni 2

Definicionet

Për kuptimin e këtij Udhëzimi Administrativ, termat, shkurtesat dhe shprehjet e përdorura kanë këtë domethënie:

a) “Substancat dhe produktet e pa autorizuar” – nënkupton substancat ose produktet të cilat janë të ndaluara për aplikim në kafshë me akte ligjore ose nënligjore;

b) “Trajtimi ilegal” – nënkupton përdorimin e substancave dhe produkteve të pa autorizuar, përdorimin e substancave dhe produkteve të ndaluara, përdorimin e substancave

dhe produkteve të autorizuar për qëllime tjera prej atyre të cilat janë të autorizuar ose kushteve tjera nga ato të përshkruara me legjislacionin në fuqi;

c) “Mbetje”- nënkupton mbetja e substancave të cilat kanë efekt farmakologjik, metaboliteve të tyre dhe substancave tjera të cilat mund të transmetohen në prodhimet animale, dhe të cilat janë të dëmshme për shëndetin e njeriut;

d) “Organi kompetent” – nënkupton Agjencionin Veterinar dhe të Ushqimit të Kosovës-AVUK;

e) “Mostra zyrtare”- nënkupton mostrën të cilën e merr organi kompetent, me qëllim të ekzaminimit të mbetjeve apo substancave të cilat gjenden në Shtojcën 1 të këtij Udhëzimi Administrativ të cilat i referohen llojit, tipit, sasisë, metodat e marrjes e posaçërisht identifikimi i gjinisë dhe origjinën e kafshës apo prodhimit të kafshës, dhe i cili dërgohet në analiza me formular të bashkangjitur;

f) “Laboratori i aprovuar” – nënkupton laboratorin i cili është i aprovuar nga organi kompetent me qëllim të kryerjes së analizave të mostrave zyrtare me qëllim të detektimit të prezencës së mbetjeve;

g) “Grupi i kafshëve”- nënkupton grupin e kafshëve të njëjtit lloj, gjinisë së njëjtë, të rritura në fermë të njëjtë, në të njëjtën kohë dhe në kushte të njëjta të mbajtjes.

h) “Beta - agonist”-nënkupton agonist apo ekscitatorë beta - adrenoreceptorë;

i) “Ushqimi i kafshëve”- nënkupton produktet me origjinë bimore ose shtazore, të freskëta ose të konservuara, duke përfshirë produktet që rrjedhin nga përpunimi industrial i tyre dhe substancat organike, të përdorura veçmas ose në përzierje, me ose pa aditiv.

j) “Lot - prodhimi serik” –nënkupton grupin e prodhimeve të njëjta brenda një paketimi ose prodhimit teknologjik gjithëpërfshirës;

k) “Pronari i kafshës” - nënkupton çdo person fizik apo juridik i cili është si pronar, shfrytëzues apo i cili kujdeset, në mënyrë direkt është përgjegjës për rritjen mbajtjen dhe shëndetin e kafshëve;

l) “Personi i autorizuar”- nënkupton inspektorin veterinar dhe veterinerin i autorizuar nga organi kompetent.

m) “Ferma ose ekonomia” – nënkupton vendin në të cilin mbahen dhe rriten kafshët..

n) “Karencë” nënkupton afatin kohor prej administrimit të medikamentit deri tek eliminimi e tërësishëm i tij nga trupi i kafshës.

PLANI I MONITORIMIT PËR DETEKTIMIN E MBETJEVE OSE SUBSTANCAVE

Neni 3

Qëllimi dhe fusha e aplikimit

Procesi i rritjes së kafshëve si dhe prodhimi i produkteve me prejardhje shtazore duhet të monitorohet në pajtim me dispozitat e këtij Udhëzimi Administrativ, me qëllim të detektimit të mbetjeve dhe substancave të paraqitura në Shtojcën I të këtij Udhëzimi Administrativ në :

- a) kafshë të gjalla, ekskreteve të tyre, lëngjeve trupore dhe indeve;
- b) prodhimet me prejardhje shtazore;
- c) ushqimin e kafshëve;
- d) ujin e pijshëm të kafshëve.

Neni 4

Përgjegjësitë e Agjencionit të Veterinarisë dhe Ushqimit të Kosovës AVUK-së

1. AVUK mban përgjegjësi për:
 - a) Përpilimin e Planit të Monitorimit sipas nenit 5 të këtij Udhëzimi Administrativ për implementimin e monitorimit të mbetjeve të caktuara nga ana e personave të autorizuar;
 - b) Koordinimin e aktiviteteve të inspektorëve veterinerë nëpër regjione dhe komuna në lidhje me zbatimin e planit nga neni 5 të këtij Udhëzimi Administrativ dhe zbatimin e mbikëqyrjes së përdorimit të substancave apo prodhimeve të ndaluara në për ferma të kafshëve;
 - c) Grumbullimin, analizimin, përpunimin e të dhënave të cilat janë të nevojshme për vlerësimin e mënyrës së monitorimit të cilat janë të përshkruara në këtë Udhëzim Administrativ;
 - d) Raportimi i informimit shteteve tjera, bashkësisë së shteteve, organizatave relevante botërore si dhe palëve tjera në interes, duhet të bëhet më së voni deri më 31 mars, çdo vit, për të dhënat dhe rezultatet e pikës (c) të këtij neni, duke përfshirë edhe rezultatet e tjera studimore kanë lidhje me të.
2. Dispozitat e këtij neni nuk bazohet në aktet juridike specifike të cilat aplikohen në të ushqyerit e kafshëve.

Neni 5

Përmbajtja e Planit

Në Plan duhet përfshirë :

- a) Caktimin e grupeve të mbetjeve ose substancave të paraqitura në Shtojcën I të këtij Udhëzimi Administrativ, sipas llojit të kafshës, e në pajtim me Shtojcën II të këtij Udhëzimi Administrativ
- b) Posaçërisht të specifikohen masat për detektimin e prezencës së:
 - (i) substancave të përmendura në paragrafin a) të këtij neni - në kafshë, në ujë dhe në tyre të pijes si dhe në të gjitha vendet ku kafshët mbahen dhe rriten;
 - (ii) mbetjeve e substancave të përmendura në kafshë të gjalla, indeve dhe ekskretëve të tyre si dhe produkteve të tyre siç janë mishi, qumështi, vezët dhe mjalti;
- c) Respektimi i rregullave dhe frekuencës e mostrimit nga Shtojca III, IV dhe VI të këtij Udhëzimi Administrativ.
- d) Planin e monitorimit e nxjerrë Kryeshefi Ekzekutiv i AVUK-ës për çdo vit kalendarik.

Neni 6

Baza për përcaktimin e sasisë dhe frekuencës së mostrimit dhe kushtet për ndryshimin e kërkesave minimale nga Shtojca IV e Udhëzimit Administrativ

1. Planin duhet të jetë konformë me vëllimin dhe frekuencën e mostrimit, e përshkruar në Shtojcën IV të këtij Udhëzimi Administrativ.
2. AVUK mundet që të përshtatë kërkesat minimale të kontrollit të përshkruara në Shtojcën IV të këtij Udhëzimi Administrativ, duke siguruar që të njëjtit qartësisht janë të përcaktuara, ndërsa rritet efikasiteti i përgjithshëm i zbatimit të planit.

3. Ndryshimi i cili përmendet në asnjë mënyrë nuk guxon të minimizojë aftësinë e planit në identifikimin e mbetjeve ose zbulimin e rasteve të shërimit jo të lejuar të kafshëve me materie të cilat përmenden në Shtojcën I të këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 7

Kushtet e veçanta të cilat duhen të merren parasysh gjatë përpilimit të Planit

1. Gjatë përpilimit të planit duhen të merren parasysh situata specifike në vend dhe të specifikohen në veçanti.
2. Plani duhet të përmbajë më së pari:
 - a) rregullat të cilat kanë të bëjnë me përdorimin e substancave nga Shtojca I të këtij Udhëzimi Administrativ, sidomos rregullat e ndalimit të tyre ose dhe lejimit, distribuimit dhe plasimit në treg dhe rregullat të cilat e caktojnë mënyrën e aplikimit të tyre.
 - b) sistemi i organizativ i organeve të cilat janë të kyçur në monitorim dhe të dhënat mbi llojin dhe madhësinë e organeve të kyçur në implementimin e planit;
 - c) listën e laboratorëve të aprovuar, si dhe të dhënat për kapacitetin e tyre për procedimin e mostrave;
 - d) sasia maksimale e lejuar e mbetjeve sipas rregullave nacionale;
 - e) listën e substancave të cilat duhen të zbulohen, metodat e analizave të tyre, standardet për interpretimin e rezultateve të fituara, e kur janë në pyetje substancat nga Shtojca I të këtij Udhëzimi Administrativ edhe numri i mostrave të cilat duhen të merren si dhe arsyetimi i numrit të tyre;
 - f) numri i mostrave zyrtare të cilat duhen të merren në krahasim me numrin e kafshëve të therura të secilit lloj nga viti i kaluar, e në pajtim me nivelin dhe frekuencën e mostrimit nga Shtojca IV e këtij Udhëzimi Administrativ;
 - g) detajet e rregullave të marrjes së mostrave zyrtare e veçanërisht rregullat mbi të dhënat e tyre të cilat duhen të cekën në mostrat zyrtare;
 - h) masat të cilat i ven AVUK në raport me kafshët ose prodhimet në të cilat janë të vërtetuara mbetjet të cilat nuk lejohen.
 - i) masat të cilat i ndërmerr AVUK në raport me kafshët ose prodhimet në të cilat janë dedikuar mbetjet të cilat nuk lejohen.

Neni 8

Ndryshimi dhe ri plotësimi i Planit, raportet e inspeksionit mbi zhvillimin e Planit

1. AVUK mundet ta ndryshojë ose ta ri plotësojë Planin gjatë vitit në qoftë se për të ka nevojë të arsyeshme, duke i marrë parasysh fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësi të tjera dhe në dyshimin e bazuar të mbetjeve jo të lejuara në kafshë dhe produktet e tyre.
2. Inspektorët veterinarë regionalë, janë të obliguar që çdo 6 muaj të dorëzojnë raport në AVUK mbi implementimin e programit në regionet e tyre.
3. AVUK duhet ta përpilojë raportin vjetor mbi rezultatet e monitorimit të materieve të caktuara dhe mbetjeve të tyre si dhe mënyrën e mbikëqyrjes së tyre në rast të gjetjes së mbetjeve jo të lejuara ose mbetjeve në sasi më të mëdha se që lejohen.
4. AVUK duhet t'i shpallë rezultatet e Planit.

VETËKONTROLLIMI DHE BASHKPËRGJEGJËSIA E PALËVE TË KYQURA NË SISTEMIN E PRODHIMIT TË KAFSHËVE DHE PRODUKTEVE ME PREJARDHJE SHTAZORE

Neni 9

Përgjegjësia e pronarit dhe e prodhuesit

1. Çdo fermë nga e cila kafshët plasohen në treg si dhe çdo person fizik apo juridik i cili merret me shitjen e atyre kafshëve duhen të jenë të regjistruar nga ana e organit kompetent .
2. Pronarët apo personat përgjegjës në objektet për therje, për përpunim e prodhimeve me prejardhje shtazore duhet të ndërmarrin të gjitha masat e nevojshme, e sidomos masat e vetë kontrollimit, në atë mënyrë që:
 - a) në prodhimtari janë përdorur vetëm ato kafshë për të cilat prodhuesi i tyre mundet të garantoj se prej mjekimit të fundit e gjer tek plasimi i tyre në treg i indeve ose prodhimeve të kafshëve e mjekuara, ka kaluar periudha e caktuar kohore - karenca;
 - b) kanë qenë të sigurt që kafshët të cilat janë mbajtur dhe rritur apo produktet e kafshëve nuk përmbajnë sasinë e mbetjeve të cilat janë më të mëdha se limiti maksimal i lejuar;
 - c) që nuk përmban asnjë gjurmë të materieve apo prodhimeve të ndaluara.
3. Prodhuesit apo personat përgjegjës në prodhim apo treg plasojnë vetëm:
 - a) kafshë tek të cilat nuk janë aplikuar materie apo prodhime të ndaluara apo kafshët të cilat nuk janë trajtuar ilegalisht;
 - b) kafshë të cilave iu janë dhënë materie apo prodhime të lejuara të cilave iu ka skaduar karenca e përshkruar.
4. Në qoftë se në treg e ven kafshën personi fizik apo juridik i cili nuk është prodhues, ai person është i detyruar që t'i respektojë rregullat nga paragrafi 3 të këtij neni.

Neni 10

Përgjegjësitë e pronarit të kafshës dhe veterinerit në raport me mjekimin

1. Veterinari i cili e bënë mjekimin e kafshëve në fermë është i obliguar që t'i përcjell kushtet e mbajtjes dhe rritjes së kafshëve dhe përdorimin e materieve të cilat bazohen në këtë Udhëzim Administrativ.
2. Veterinari duhet që gjatë evidencës mbi mjekimin e kafshëve në fermë, ta shënojë kohën - datën dhe mënyrën e aplikimit të barërave, matrikullin e kafshës së mjekuar dhe kohëzgjatjen e karencës.
3. Pronari ose mbikëqyrësi i kafshës duhet t'i aplikojë barërat e veterinarisë vetëm nën kontrollin veterinar dhe duhet t'iu përmbahet udhëzimeve të prodhuesit të barërave dhe karencës adekuate.
4. Në rastin nga paragrafi 3 i këtij neni, pronari i kafshës është i obliguar që të mbajë evidencën, si dhe recetat veterinare dhe ti ruajë më së paku 5 vjet.
5. Pronarët ose mbikëqyrësi i kafshëve dhe veterinarët të cilët marrin pjesë në ruajtjen shëndetit të kafshëve, duhet që personit të autorizuar e sidomos veterinarit të autorizuar në thertore, ti japin në shikim informatat dhe evidencat me qëllim të plotësimit të rregullave të cilat duhet të ekzistojnë në fermë konform këtij Udhëzimi Administrativ.

MASAT E KONTROLLIMIT ZYRTAR

Neni 11

Kontrollimet zyrtare

1. Duke mos i marrë parasysh kontrollimet të cilat zbatohen në lidhje me aplikimin e planit të kontrollimit i cili bazohet në nenin 5 të këtij Udhëzimi Administrativ ose kontrollimeve të cilat bazohen me rregulla tjera, AVUK mundet që me metodën e rastit të kryej kontrollimet zyrtare dhe atë që:
 - a) gjatë prodhimit, paketimit, deponimit, transportit, distribuimit, shitjes apo blerjes së materieve të cilat janë pjesë përbërëse e Grupit A Shtesës I të këtij Udhëzimi Administrativ,
 - b) në çfarëdo faze të prodhimit, deponimit, dhe distribuimit të ushqimit për kafshë;
 - c) gjatë rritjes dhe mbajtjes së kafshëve si dhe magacionimit të lëndës së parë me prejardhje shtazore të përfshira me këtë Udhëzim Administrativ .
2. Kontrollimet nga paragrafi 1 i këtij neni, duhet të zbatohet me qëllim të zbulimit të materieve ose prodhimeve të ndaluara të cilat aplikohen në kafshë për qëllime të majmërisë ose mjekimit ilegal.
3. Nëse dyshohet në veprim jo ligjor apo në rast të rezultateve pozitive të kontrollës e cila ka të bëjë me paragrafin 1 të këtij neni, personi i autorizuar vepron në përputhje me dispozitat e nenit 16,17,18 dhe 19 të këtij Udhëzimi Administrativ.
4. Testimet të cilat janë të parapara për thertore apo në vendin e shitjes së parë të kafshës nga akuakultura dhe prodhimeve nga peshku, mund të zvogëlohen në bazë të fakteve që ferma përkatëse ose pajisjet apo vendi kultivues janë të kyçur në rrjetën epidemiologjike të mbikëqyrjes ose në sistemin e monitorimit të kualitetit.

Neni 12

Zbatimi i inspektimit pa paralajmërim dhe detyrat e pronarit

1. Kontrollimet të cilat janë paraparë me këtë Udhëzim Administrativ duhet të zbatohen pa paralajmërim.
2. Pronari, personi i cili është i autorizuar për kafshët ose përfaqësuesi i tyre janë të detyruar që të bëjnë të mundur inspektimin e kafshës para therjes dhe të ndihmojnë inspektorët veterinar dhe veterinarët e autorizuar për çdo intervenim i cili do të jetë i nevojshëm.

Neni 13

Detyrat e inspektorit veteriner

Inspektori veteriner duhet:

- a) në rast dyshimi të mjekimit jo të lejuar të kafshëve, të kërkojë nga pronari ose personi përgjegjës për kafshën ose veterinari i cili kujdeset për fermën që ta sigurojë gjithë dokumentacionin me të cilin do të vërtetohet mënyra e mjekimit;
- b) aty ku gjatë hetimit vërtetohet mjekimi jo i lejuar, ose vërtetohet përdorimi i substancave apo prodhimeve të ndaluara, të ndërmer ose të urdhërojë këto veprime:
 - (i) marrje zyrtare të mostrave të lëngjeve trupore me metodën e rastit nga kafshët e asaj ferme dhe prodhimeve me prejardhje shtazore, pa paralajmërim, nga ferma përkatëse të mbajtjes apo pajisjeve;
 - (ii) kërkimet për qëllime të zbulimit të materieve të ndaluara ose materieve apo prodhimeve jo të aprovuara në ferma ku kafshët mbahen dhe rriten

apo mbahen për majmëri, duke i përfshirë edhe ekonomitë të cilat janë në mënyrë administrative të lidhura me ato ekonomi, ose në fermat përkatëse apo pajisjeve për kafshë;

(iii) marrja e mostrave me metodën e rastit të ushqimit të kafshëve dhe ujit për pije në fermën përkatëse ose pajisjeve për kafshë, e kur janë në pyetje kafshët nga akuakultura merren edhe mostrat e ujit nga të cilat janë gjuajt apo nxjerrë;

(iv) inspektimet e parapara sipas nenit 11 paragrafi 1 pika a) të këtij Udhëzimi Administrativ;

(v) të gjitha inspektimet tjera të cilat janë të nevojshme për qëllim të shpjegimit të prejardhjes së substancave ose prodhimeve jo të lejuara.

c) Të urdhëron masat dhe të ndërmerr hulumtimet të cilat janë të arsyeshme në raport me rezultatin dhe sasinë e materieve apo prodhimeve maksimalisht të lejuara.

Neni 14

Detyrat në raport me laboratorin referent

1. Organi kompetent duhet që ta emërojë më së paku një laborator referent për përcaktimin e mbetjeve. Përcaktimi i mbetjes së caktuar ose grupit të mbetjeve duhet ti epet vetëm një laborator nacional referent. Organi kompetent publikon listën e laboratorëve referent dhe laboratorëve tjerë shtetërorë të cilët do të merren me analitiken e mbetjeve,

2. Këto laboratorë janë përgjegjëse për:

a) koordinimin e punës së laboratorëve tjerë shtetëror të cilët janë përgjegjës për analitiken e mbetjeve, harmonizimin e standardeve dhe metodave analitike për mbetjen e caktuar ose grupin e mbetjeve;

b) ofrimin e ndihmës profesionale organit kompetent për përpilimin e planit për monitorimin e mbetjeve;

c) organizimin e kohëpaskohshëm të testimeve krahasuese për secilën mbetje ose grup të mbetjeve për të cilën janë të obliguar;

d) të sigurojë që laboratorët nacional po i respektojnë limitet e caktuara;

e) bartjen e informacioneve që kanë mbërri nga laboratorët tjerë referent;

f) të mundësojë participimin e personelit në laboratorët tjera referente dhe në laboratorët referente të shteteve tjera;

g) të raportojë tek organi kompetent më së paku njëherë në muaj për rezultatet e analizave.

Neni 15

Mostrimi zyrtar

1. Mostrat zyrtare duhen të merren në pajtueshmëri me Shtesat III dhe IV të këtij Udhëzimi Administrativ në mënyrë që të analizohen në laboratorët e autorizuar.

2. Dispozitat më detale për marrjen e mostrave zyrtare janë të përshkruara në Shtojcën VI e cila është pjesë përbërëse e këtij Udhëzimi Administrativ.

3. Metodatat rutinore si dhe ato referente të analizimit të mostrave zyrtare i nxjerrë Kryeshefi Ekzekutiv i Organit Kompetent.

4. Për substancat e grupit A, çdo rezultat pozitiv i cili është fituar me metodë rutinore e jo referente duhet të jetë e vërtetuar nga ana e laboratorit të autorizuar me aplikim të metodës referente.

5. Për çdo substancë, në qoftë se vjen deri tek kontestimi i rezultateve të analizave, rezultatet duhet ti vërteton laboratorit referent.
6. Shpenzimet e analizës së vërtetuar i bartë pala e cila e ka kontestuar rezultatin.
7. Kur me analizimin e mostrës zyrtare është zbuluar mjekimi jo i lejuar, personi i autorizuar vepron në pajtueshmëri me dispozitat e neneve 16,17,18 dhe 19 të këtij Udhëzimi Administrativ dhe Shtesë V të këtij Udhëzimi Administrativ.
8. Kur me analizimin e mostrës zyrtare janë vërtetuar mbetjet e materieve të lejuara ose kontaminantëve në sasi më të mëdha se që lejohen, personi zyrtar vepron në pajtueshmëri me dispozitat e neneve 18 dhe 19 të këtij Udhëzimi Administrativ.
9. Në rast të rezultateve pozitive të prodhimeve apo kafshëve me prejardhje nga shtetet tjera inspektori veterinar ndërmerr masa tjera sipas nenit 30 të këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 16

Procedura në rastin e analizave pozitive

1. Në rastin e rezultateve pozitive, ashtu siç është e përshkruar në nenin 15 të këtij Udhëzimi Administrativ
2. Inspektori i autorizuar veterinar duhet që menjëherë t'i ndërmerr masat si vijon:
 - a) ti grumbulloj të gjitha informatat e nevojshme për identifikimin e kafshës si dhe fermës përkatëse ose lëvizjen e kafshës nga ajo fermë;
 - b) të gjitha detajet e hulumtimit dhe rezultatet e hulumtimit;
 - c) të zbatojë ose urdhërojë hulumtim në fermën e origjinës ose në fermën ku janë kafshët tani lidhur me arsyet e prezencës së mbetjeve;
 - d) në rast të trajtimit ilegal hulumtim mbi burimin e substancës ose prodhimit në nivelin e prodhimitarisë, deponimit, transportit, administrimit, shpërndarjes dhe
 - e) çdo hulumtim tjetër të cilin organi kompetent e konsideron të nevojshëm.
3. Kafshët nga të cilat janë marrë mostrat duhen të jenë të identifikuara qartë dhe ato në asnjë mënyrë nuk guxojnë ta lëshojnë fermën deri sa nuk të dihet rezultati i analizave.

Neni 17

Veprimi në rastin e mjekimit jo të lejuar

Kur të vërtetohet mjekimi jo ilegal, inspektori veterinar i autorizuar duhet të:

- a) sigurojë që kafsha e cila është e përfshirë në hetim sipas nenit 13 pika b) të këtij Udhëzimi Administrativ, të vihet nën mbikëqyrje zyrtare;
- b) sigurojë që kafshët të cilat janë të përfshira në hetime të jenë të identifikuara;
- c) merr ose të urdhërojë marrjen e mostrave zyrtare sipas procedurës e cila shkencërisht është e pranuar.

Neni 18

Veprimi në rastin e gjetjes së mbetjeve në sasi më të mëdha se sa maksimalisht të lejuara

1. Kur të ekzistojë fakti që sasia e mbetjeve të substancave të autorizuar e ka kaluar limitin maksimal të lejuar të mbetjeve, inspektori veterinar i autorizuar duhet të ndërmerr ose të urdhërojë zbatimin e hetimit në fermën e origjinës ose në fermën prej nga kanë ardhur kafshët që të vërtetohen arsyet e tejkalimit të limitit.
2. Në pajtim me rezultatin e hulumtimit nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektori veterinar duhet të ndërmerr ose të urdhërojë që të ndërmerren të gjitha masat e nevojshme për ruajtjen e shëndetit publik, ku mund të bën pjesë edhe ndalesa e plasimit të kafshëve në treg dhe prodhimeve me prejardhje shtazore nga ajo fermë, për një kohë të caktuar.
3. Në rast të përsëritjes së tejkalimit të limitit maksimal të lejuar kur kafshët plasohen në treg nga fermeri ose prodhimet janë plasuar në treg nga fermeri ose objekti i cili procedon, intensifikohen kontrollimet ndaj kafshëve dhe prodhimeve nga ajo fermë ose objekt në periudhë kohore prej 6 muajve, prodhimet dhe karkaset mbeten të konfiskuara deri sa të lajmërohen rezultatet e analizave.
4. Nëse rezultati i analizave tregon se limiti maksimal i mbetjeve është tejkaluar atëherë, karkasi apo prodhimet tjera do të deklarohen si të papërdorshme për konsum human.

Neni 19

Mbulimi i shpenzimeve në rast të rezultatit pozitiv

1. Koston e hulumtimeve dhe analizave laboratorike të përmendur në nenin 16 të këtij Udhëzimi Administrativ nga data 01.01.2008 i bartë pronari ose personi përgjegjës.
2. Në qoftë se hetimi konfirmon se dyshimi ishte i arsyeshëm, pronari ose personi përgjegjës për kafshët mbanë përgjegjësi për koston e analizave në bazë të nenit 17 dhe 18 të këtij Udhëzimi Administrativ.
3. Duke mos i vënë në pyetje dënimet ose sanksionet administrative, pronari i kafshës mbanë përgjegjësi për koston e asgjësimit të kafshëve për të cilat rezultatet e analizave rezultojnë pozitive në pajtim me nenin 23 të këtij Udhëzimi Administrativ pa dëmshpërblim ose kompensim.

Neni 20

Raportimi

Për rezultatet e hetimit nga neni 16 i këtij Udhëzimi Administrativ Inspektori veterinar i autorizuar raporton Sektorin përkatës të AVUK-së.

Neni 21

Mbajtja e evidencës mbi rezultatet e hetimit

AVUK-ja është e detyruar që të mbajë evidencë të posaçme mbi rezultatet e hetimit nga neni 16 të këtij Udhëzimi Administrativ dhe rezultateve të mbetjeve të materieve apo prodhimeve të lejuara në sasi më të mëdha se sa maksimalisht të lejuara.

MASAT TË CILAT DUHEN TË NDËRMIREN NË RAST TË KUNDËRVAJTJES

Neni 22

Detyrat e inspektorit veteriner në raport me substancat e ndaluara dhe mjekimi jo i lejuar

Nëse zbulohet se personat e pa autorizuar posedojnë substanca dhe prodhime të paautorizuara, ose prodhime dhe substanca nga Shtojca I. Grupit A dhe Grupit B (1) dhe B (2), substancat dhe prodhimet e gjetura nga Inspektori veterinar i autorizuar duhet ti vënë nën kujdesin zyrtar deri sa të merren masat e parapara me ligj, duke mos i vënë në pyetje sanksionet eventuale për kundërvajtësin.

Neni 23

Veprimet e Inspektorit veterinar në rast kur vërtetohet mjekimi jo i lejuar

1. Gjatë kohës së masave të mbajtjes se kafshëve nën mbikëqyrje të paraparë me nenin 17 të këtij Udhëzimi Administrativ, kafshët nga ajo fermë nuk guxojnë ta lëshojnë fermën përkatëse apo të dhurohen, dorëzohen apo shiten personit tjetër përveç nën mbikëqyrje zyrtare, me kusht që Inspektori veterinar i autorizuar të këtë ndërmarr masa paraprake të sigurisë varësisht nga materia e zbuluar ose materieve të zbuluara.
2. Në se pas kryerjes së mostrimit në pajtim me nenin 17 të këtij Udhëzimi Administrativ, vërtetohet rasti i mjekimit jo të lejuar, kafsha apo kafshët tek të cilat rezultati është pozitiv menjëherë duhen të theren ose, me certifikatën paraprake veterinare, menjëherë të dërgohen në thertore dhe të asgjësohen pa kushte.
3. Kafshët e therura duhet të dërgohen në vend të posaçëm ku do të bëhet asgjësimi i kufomës.
4. Përveç kësaj Inspektori veterinar i autorizuar duhet të merr ose të urdhërojë marrjen dhe analizimin e mostrave të gjitha kafshëve potencialisht të dyshimta nga ferma në të cilën është vërtetuar veprimi jo ligjor, dhe në këtë rast shpenzimet do ti bartë pronari.
5. Kur gjysma apo më shumë mostra reprezentative të marra gjatë procesit të mostrimit në pajtim me nenin 17 të këtij Udhëzimi Administrativ janë pozitive, fermerit apo pronarit të kafshës mund t'i epet mundësia që të zgjedh ndërmjet hulumtimit të kafshëve potencialisht të dyshimta të cilat i posedon në fermë ose therjen e të gjitha kafshëve.
6. Gjatë periudhës së ardhshme, më së paku 12 muaj, ferma ose fermat të cilat i takojnë të njëjtit pronar i nënshtrohen kritereve më të ashpra për kërkime të mbetjeve ose prodhimeve të gjetura në fermë. Në qoftë se në fermë ekziston një sistem i organizuar i vetë kontrollimit, rezultatet e llojit të tillë nuk do të pranohen gjatë 12 muajve të lartpërmendur.
7. Fermat apo objektet të cilat e furnizojnë fermën në të cilën është vërtetuar veprimi joligjor, i nënshtrohen kontrollit varësisht nga kundërvajtja e vërtetuar, dhe hulumtimeve tjera përveç atyre të përshkruara me nenin 11 paragrafi 1 të këtij Udhëzimi Administrativ, për vërtetimin e prejardhjes së materieve gjatë veprimit joligjor.
8. Hetimeve iu nënshtrohen edhe të gjitha ekonomitë dhe objektet e zingjirit të njëjtë të furnizimit të kafshëve dhe ushqimit të tyre të cilit iu takon ferma përkatëse ose pajisjet e saja.

Neni 24

Detyrat e veterinerit të autorizuar ose inspektorit veteriner në thertore

1. Inspektori veteriner në thertore duhet që:

- a) Në se dyshon, apo ka fakte që kafshët të cilat kanë qenë të mjekuara në mënyrë jo të lejuar ose ju është dhënë substanca ose prodhime jo të lejuara;
 - b) të organizojë therjen e veçantë të atyre kafshëve nga kafshët tjera për therje;
 - c) përkohësisht t'ia bëjë konfiskimin e karkaseve, si dhe të zbaton mostrimin e nevojshëm për qëllim të zbulimit të materieve ose prodhimeve të ndaluara dhe atyre jo të lejuara;
 - d) në se rezultati i analizës rezulton pozitiv, atëherë trupat, organet e brendshme dhe indet tjera të kafshëve për konsum duhet të shkatërrohen në objektet e destinuara për këtë, pa mundësi të kompensimit.
2. Në qoftë se dyshon apo ka fakte që kafshët janë mjekuar me materie dhe prodhime të lejuara, por që karenca akoma nuk ka përfunduar, therjen e kafshëve do ta shtyjë për një kohë aq sa është e nevojshme që sasia e mbetjeve të materieve ose prodhimeve nuk është më e madhe se niveli maksimal, i lejuar ose aq ditë sa është e përshkruar në Udhëzimin e prodhuesit për materie dhe prodhime të lejuara, kurse për substancat dhe prodhimet të cilat përbëjnë beta - agonistë, periudha e kadencës, duhet të zgjasë më së paku 28 ditë nga dita e mjekimit të fundit.
3. Në rast kur therja nuk mundë të shtyhet, si në rastin e therjes së detyruar, therja e kafshëve të sëmura ose kur infrastruktura apo pajisjet e thertores janë në atë lloj gjendje ku therja nuk mund të shtyhet, kafsha mund të theret para skadimit të karencës. Mishi dhe organet e brendshme në këtë rast duhet të mbahen deri tek ardhja e rezultateve të analizës.
4. Vetëm mishi dhe organet e brendshme tek të cilët sasia e mbetjeve të vërtetuara nuk e kalon maksimumin e lejuar mund të përdoren për konsum.
5. Trupat, organet e brendshme dhe produktet tek të cilat sasia e mbetjeve të vërtetuara është më e madhe se sa që lejohet, nuk mundë të përdoren për konsum publik.

Neni 25

Detyrat e Inspektorit veterinar në raport me mbajtjen, shfrytëzimin ose prodhimin e materieve ose prodhimeve jo të aprovuara

1. Në se në ndonjë objekt prodhues është vërtetuar mbajtja, shfrytëzimi ose prodhimi i substancave apo prodhimeve jo të aprovuara, Inspektori veterinar ka të drejtë që t'i merr përkohësisht të gjitha autorizimet për atë objekt, duke mos e anashkuar të drejtën për kundërvajtje, në kohë të caktuar gjatë së cilës objekti do të jetë nën mbikëqyrje të rreptë.
2. Në rast të kundërvajtjes së përsëritur nga paragrafi 1 i këtij neni, suspendon përgjithmonë autorizimin për punë të atij objekti.

Neni 26

Procedura në rast të vënies në treg të materieve të ndaluara

Kundër personit ose personave përgjegjës për plasim në treg të materieve apo prodhimeve të ndaluara, ose aplikimi i materieve dhe prodhimeve të lejuara në kafshë për qëllime të tjera me ato të përshkruara me ligj, Inspektori veterinar i autorizuar, ndërmerr masa të cilat janë të përshkruara në Ligjin e Veterinarisë dhe në Ligjin për Produkte Medicinale dhe Pajisje Medicinale.

Neni 27

Procedura në raport me pronarin i cili refuzon bashkëpunimin

Në rast të refuzimit të bashkëpunimit ose mos mundësimit të kryerjes së punës nga ana e personit zyrtar, gjatë kryerjes së kontrollimit dhe mbikëqyrjes, mostrimit dhe hulumtimeve tjera në përputhshmëri me dispozitat e këtij Udhëzimi Administrativ, ndermirën ndaj pronarit ose shfrytëzuesit të kafshëve dhe prodhimeve nga kafshët ose pronarit të fermës ose ndonjë objekti tjetër të aprovuar, masat të përshkruara me Ligjin e Veterinarisë dhe Ligjin për Produkte Medicioanale dhe Pajisje Medicioanale

IMPORTI NGA SHTETET TJERA

Neni 28

Detyrat e shteteve eksportuese

Shtetet të cilat në Kosovë eksportojnë kafshë dhe prodhime me prejardhje shtazore të destinuara për konsum të njerëzve, duhet ta kenë dhe zbatojnë programin e monitorimit të mbetjeve dhe substancave të caktuara nga Shtojca I e këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 29

Mostrimi

1. Personi i autorizuar mundet të merr mostra nga kafshët e gjalla ose mostra të prodhimeve me prejardhje shtazore nga importi dhe t'i dërgojë për analizë në laboratorin e autorizuar.
2. Personi i autorizuar nga paragrafi 1 i këtij neni, duhet që për rezultatet e analizave ta informojë sektorin përkatës në AVUK-ës.

Neni 30

Procedura në rastin e gjetjes së mbetjeve

1. Kur të vërtetohet se për qëllime të mjekimit tek kafshët e importuara janë përdorur materie ose prodhime të ndaluara apo jo të aprovuara, ose në qoftë se vërtetohet prezenca e materieve apo prodhimeve në njëërë seri apo në njëërë pjesë të serisë së importuar të prodhimeve me prejardhje shtazore të cilat vijnë nga ferma apo objekti i njëjtë, personi i autorizuar duhet të ndërmerr masat siç vijon:
 - a) të informojë sektorin përkatës në AVUK për llojin e materies apo prodhimit nga paragrafi 1 të këtij neni dhe qëllimin e serisë së importuar të kafshëve apo prodhimeve, pastaj sektori përkatës i AVUK-ës, i informon të gjitha pikat kufitare;
 - b) ta zbatojë mostrimin shitesë të çdo grupit të kafshëve ose prodhimeve me prejardhje shtazore, nga ferma e njëjtë ose objekti përkatës;
 - c) dhjetë seritë e dërgesave të ardhshme të origjinës së njëjtë përkohësisht të konfiskohen, dhe njëherit të merret avansi për shpenzimet e analizave të mbetjeve së bashku me mostrën reprezentative nga çdo seri ose pjesë e serisë;
 - d) kur me analizën e mostrës në të cilën bazohet paragrafi 1 i këtij neni, vërtetohet prezenca e materieve ose prodhimeve të ndaluara apo jo të aprovuara, personi i autorizuar duhet të urdhërojë kthimin e asaj serie apo të njëërë pjesë në vendin e

origjinës, në shpenzime të dërguesit ose përfaqësuesit të tij, me arsye të qarta të refuzimit të cilat shënohen në certifikatë.

2. Varësisht nga natyra e kundërvajtjes dhe rrezikut që ka të bëjë me të, dërguesit duhet t'i epet mundësia që vetë të vendosë se a dëshiron që lëndën (dërgesën) ta kthen në shtetin e origjinës apo të njëjtën ta shkatërrojë apo ta shfrytëzojë për qëllime tjera, në pajtueshmëri me dispozitat dhe nën kontrollin e inspektorit veterinar, pa dëmshpërblim apo kompensim.

3. Mbi rezultatin e analizave nga paragrafi 1 i këtij neni personi i autorizuar duhet ta informojë sektorin përkatës të AVUK-së, i cili në bazë të atyre informacioneve ndërmerr masa tjera të nevojshme me qëllim që të vërtetohen shkaqet e prezencës dhe prejardhja e mbetjeve të materieve apo prodhimeve të ndaluara ose jo të aprovuara.

DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Neni 31

Shtojcat I^{rë}, II^{të}, III^{të}, IV^{të}, V^{të} dhe VI^{të} janë pjesë përbërëse e këtij udhëzimi administrativ, nga të cilat Shtojcat I^{rë}, III^{të}, IV^{të} dhe VI^{të} munden me qen në pajtim me vlerësimin e dëmshmërisë së mbetjeve në produktet me prejardhje shtazore dhe vlerësimit të probabilitetit të paraqitjes së mbetjeve në produktet me prejardhje shtazore, do të jenë të ndryshuara ose të plotësuara nga ana e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural.

Neni 32

Hyrja në fuqi

Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi ditën e nënshkrimit të tij.

Prishtinë, 19.12.2005

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Zëvendësministri,
Tomë Hajdaraj

SHTOJCA I

SUBSTANCAT OSE GRUPET E MATERIEVE, MBETJET E TË CILAVE PËRCAKTOHEN NË SUAZA TË MONITORIMIT

GRUPI A- Substancat të cilat kanë efekt anabolik, dhe substancat e pa autorizuar

- (1) Stilbenet, derivatet e stilbenit , kripërat e tyre dhe esteret
- (2) Substancat antitireoidale
- (3) Steroidet
- (4) Laktonët e acidit rezorcil përfshirë zeranolin
- (5) Beta-agonistët
- (6) Komponimet e përfshira në Shtojcën IV të Rregullores së Këshillit (EEC) Nr. 2377/90 nga dt. 26 Qershor 1990.

GRUPI B – Barnat Veterinare dhe kontaminantët

- (1) Substancat antibakterijale përfshirë sulfonamidet dhe kinolonët
- (2) Barnat tjerë veterinerë
 - (a) Antihelmintikët
 - (b) Antikokcidet përfshirë nitroimidazolët
 - (c) Karbamatët dhe Piretroidët
 - (d) Sedativët
 - (e) Barnat Jo-steroidale antiinflamatore (NSAIDs)
 - (f) Substancat tjera aktive farmakologjike
- (3) Substancat tjera dhe ndotësit e ambientit
 - (a) Komponimet Organoklorike përfshirë PcBs-në
 - (b) Komponimet Organofosforike
 - (c) Elementet kimike
 - (d) Mikotoksinët
 - (e) Ngjyrat
 - (f) Të tjerat

* Përfshirë substancat e palicencuara të cilat mundën të përdoren për qëllime veterinarë

SHTOJCA II

Grupi i Mbetjeve ose substancave të cilat duhen të hulumtohen, në lloj të kafshëve, ushqimin e tyre, përfshirë ujin e pijes dhe produktet animale

Lloji i kafshëve , ushqimi e tyre , dhe produktet animale Grupi i substancave	Gjedhet, delet, dhitë , derrat, një thundrakët	Shpezët	Kafshët e Akua-kulturës	Qumështi	Vezët	Mish i lepurit , mishi i kafshëve të egra (*)	Mjalti
A 1	X	X	X			X	
2	X	X				X	
3	X	X	X			X	
4	X	X				X	
5	X	X				X	
6	X	X	X	X	X	X	
B 1	X	X	X	X	X	X	X
2a	X	X	X	X		X	
b	X	X			X	X	
c	X	X				X	X
d	X						
e	X	X		X		X	
f							
3a	X	X	X	X	X	X	X
b	X			X			X
c	X	X	X	X		X	X
d	X	X	X	X			
e			X				
f							

(*) Vetëm elementet kimike analizohen tek kafshët e egra

SHTOJCA III STRATEGJIA E MOSTRIMIT

1. Qëllimi i planit të kontrolles së mbetjeve është mbikëqyrja dhe zbulimi i hazardeve të mbetjeve në ushqim me prejardhje shtazore në ferma, thertore, qumështore, në për fabrikat e përpunimit të peshkut dhe në vendet për grumbullimin dhe paketimin e vezëve.
2. Mostrat zyrtare duhen të jenë në pajtueshmëri me kapitullin përkatës të Shtojcës IV dhe Shtojcës VI të këtij Udhëzimi Administrativ.
3. Kudo që të merren mostrat zyrtare, mostrimi duhet të jetë i paparashikueshëm, i befasishtëm dhe nuk guxon të kryhet në kohë të caktuar të ditës apo kohë të caktuar të javës. Personat e autorizuar duhet të ndërmarrin të gjitha masat e nevojshme që gjatë kontrollimit gjithnjë të jetë prezent elementi befasues.
4. Për substancat e grupit A Shtojcës I të këtij Udhëzimi Administrativ, qëllimi i mbikëqyrjes duhet të jetë gjetja dhe zbulimi i trajtimit ilegal me substanca të ndaluara apo keqpërdorimi i materieve të lejuara. Me kapitullin e dhur nga Shtojca IV të këtij Udhëzimi Administrativ është cekur se në çka duhet t'i epet theks gjatë mostrimit.
5. Mostrat duhen të planifikohen ashtu që të merren parasysh kriteret minimale më sa vijon: gjinia, moshë, sistemi i trashjes, të gjitha të dhënat relevante si dhe faktet për përdorimin e gabueshëm apo keqpërdorimit të substancave nga ky grup.
6. Për substancat nga grupi B qëllimi i mbikëqyrjes veçanërisht duhet të jetë verifikimi i përputhjes së Limitit Maksimal i Mbetjeve (LMM) për mbetjet e produkteve medicinale veterinarë, ndotësit e ambientit, pesticideve, toksineve, mikotoksineve, metaleve dhe histaminëve të ndryshëm të cilat mund të gjinden në produktet ushqimore, dhe kushteve tjera që kanë të bëjnë me higjienën e produkteve ushqimore dhe pajisjeve për konsum të gjerë.
7. Të gjitha mostrat zgjedhën sipas kriterëve të mostrimit të përzgjedhur, përveç në qoftëse nuk ekziston ndonjë arsye për përzgjedhjen e mostrave në mënyrë të rastësishme.

SHTOJCA IV SASIA DHE FREKUENCA E MOSTRIMIT

Qëllimi i kësaj shtojce është definimi i numrit minimal të kafshëve nga të cilat duhen të merren mostrat dhe numrin minimal të mostrave nga prodhimet me prejardhje shtazore të cilat duhen të analizohen çdo mostër mundet të analizohet në përcaktimin e një apo më shumë substancave.

Kapitulli 1 Gjedhet, Derrat, Delet, Dhit dhe Njëthundrakët

1. Gjedhet

1. Numri minimal i kafshëve të cilat duhen të testohen çdo vit në të gjitha llojet e mbetjeve dhe substancave, duhet të jetë i barabartë me numrin prej më së paku 0,4 % nga numri total i gjedheve të therura nga viti i kaluar:

Grupi A: 0,25 % i ndarë në këtë mënyrë:

- a) gjysma e mostrave merret nga kafshët e gjalla në vendin e mbajtjes së tyre; (25 % të mostrave të marra për qëllime të analizave nga grupi A5 i substancave, munden të merren nga ushqimi i kafshëve, uji i pijshëm, etj)
- b) gjysma e tyre duhet të merret nga thertorja;

2. Çdo nëngrup i grupit A duhet që çdo vit të testohet në më së paku 5 % të mostrës nga numri total i mostrave të cilat merren për qëllim të testimit të materieve nga grupi A.
3. Numri tjetër i mostrave të mbetura i cili bazohet në testimin e disa materieve nga grupi A klasifikohen sipas përvojës dhe sipas të dhënave ekzistuese mbi shfrytëzimin e disa materieve.

- Grupi B: 0,15 %
30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B1
30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B2
10 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B3
4. Numri tjetër i mostrave të mbetura duhet të ndahet në bazë të situatës në vend.

2. Derrat

1. Numri minimal i kafshëve të cilat çdo vit duhen të testohen në të gjitha llojet e mbetjeve dhe substancave, duhet të jetë i barabartë me numrin prej më së paku 00,5 % nga numri total i derrave të therura nga viti i kaluar:

Grupi A: 0,02 %

2. Atje ku mostrimi kryhet në thertore, në vendin ku kafshët mbahen dhe ose rriten, duhet të analizohen mostrat e ujit të pijshëm, ushqimin e kafshëve, fecesin dhe në atë mënyrë që gjatë një viti në procedurë të mostrimit të përfshihet më së paku një fermë në 100 000 derra të therur nga viti i kaluar.
3. Çdo nëngrup i grupit A duhet që çdo vit të testohet në më së paku 5 % të mostrës nga numri total i mostrave të cilat merren për qëllim të testimin nga grupi A.
4. Numri tjetër i mostrave të mbetura i cili bazohet në testimin e disa materieve nga grupi B klasifikohen sipas përvojës dhe sipas të dhënave ekzistuese mbi shfrytëzimin e disa materieve.

Grupi B: 0,03 %

- 30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B1
30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B2
10 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B3
5. Numri tjetër i mostrave të mbetura i cili bazohet në testimin e disa materieve nga grupi B klasifikohen sipas përvojës dhe sipas të dhënave ekzistuese mbi shfrytëzimin e disa materieve.

3. Delet dhe dhitë

1. Numri minimal i kafshëve të cilat duhen të testohen në të gjitha llojet e mbetjeve dhe materieve, duhet të jetë i barabartë me numrin prej më së paku 0.05 % nga numri total i deleve dhe dhive më të vjetra se tre muaj të therura në vitin e kaluar:

Grupi A: 0,01 %

2. Çdo nëngrup i grupit A duhet që çdo vit të testohet në më së paku 5 % të mostrës nga numri total i mostrave të cilat merren për qëllim të testimin të materieve nga grupi A.
3. Numri tjetër i mostrave të mbetura i cili bazohet në testimin e disa materieve nga grupi A klasifikohen sipas përvojës dhe sipas të dhënave ekzistuese mbi shfrytëzimin e disa materieve.

Grupi B: 0,04 %

- 30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B1
30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B2
10 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B3

4. Kuajt

Numrin e mostrave e përcakton personi i autorizuar sipas vlerësimit të situatës në teren (dyshimi në përdorimin e materieve të ndaluara, dhe problemet tjera).

Kapitulli 2

Shpezët

(Brojlerët, pulat vojse, gjelat e detit dhe shpezët tjera)

1. Një mostër e shpezëve përbëhet nga një apo më shumë kafshë varësisht nga kërkesat e metodave analitike.
2. Për çdo kategori të shpezëve (brojlerët, pulat e amortizuara, gjelat e detit dhe shpezët tjera) numri minimal i mostrave të cilat duhen të merren çdo vit, është më së paku 1 mostër në 200 tonë të prodhimit vjetor (peshës mbas therjes). Në rast kur prodhimi vjetor i ndonjë kategorie të caktuar të shpezëve është më i madh se 5000 tonë, atëherë çdo grup i kafshëve duhet të testohet në më së paku 100 mostra.
3. Klasifikimi i mostrave bëhet siç vijon:
Grupi A: 50 % nga numri total i mostrave
Nga numri i përmendur 1/5 mostrave merret në fermë.
4. Më së paku 5 % të mostrave, nga numri total i cili merret për qëllim të testimit të mbetjeve dhe materieve nga grupi A, duhet që çdo vit të testohet në mbetjet e materieve nga çdo nëngrup i grupit A.
5. Numri tjetër i mostrave të mbetura i cili bazohet në testimin e disa materieve nga grupi B klasifikohen sipas përvojës dhe sipas të dhënave ekzistuese mbi shfrytëzimin e disa materieve.
Grupi B: 50 % nga numri total i mostrave
30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B1
30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B2
10 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B3
Numri tjetër i mostrave deri në 100 % klasifikohet sipas situatës në terren.

Kapitulli 3

Peshqit

(Peshqit nga basenet ku bëhet kultivimi i tyre)

1. Mostër paraqet një apo më shumë peshq, varësisht nga madhësia e peshkut dhe metodave analitike që kërkohen.
2. Duhet të respektohet niveli minimal të mostrimit dhe frekuencës siç është paraqitur më poshtë, varësisht nga prodhimtaria.
3. Numri minimal i mostrave të cilat duhen që brenda një viti të merren është më së paku 1 mostër në 100 tonë të prodhimit vjetor.
4. Materia e cila do të testohet, duhet të përzgjidhet sipas shpeshtësisë së përdorimit të asaj materie.
5. Klasifikimi i mostrave bëhet siç vijon:
Grupi A: një e treta e numrit total të mostrave të marra, të gjitha mostrat duhen të merren në vendin e kultivimit të peshqve, në të gjitha fazat e prodhimit, duke përfshirë edhe peshkun i cili është i destinuar për konsum njerëzor, para se të vihet në treg.
Grupi B: dy të tretat e numrit total të mostrave të marra:

- a) sipas mundësisë në vendin e kultivimit të peshqve, në peshkun i cili është i gatshëm për vënie në treg për konsum të njerëzve;
- b) në objektin e përpunimit ose në vendin e shitjes me shumicë /deponitë e peshqve, ku merren mostrat e peshqve të freskët, me kusht që gjatë marrjes së mostrave duhet të mblidhen të gjitha të dhënat e nevojshme që në rast të rezultateve pozitive të analizave, do të vërtetohet origjina e peshkut.

Prodhimet tjera nga akuakultura

Në çdo vend ku ekzistojnë arsyet për dyshim që barërat veterinarë ose kemikalje aplikohen në prodhimet nga akuakultura, ato prodhime të akuakulturës duhet të jenë të përfshirë në planin e mostrimit.

QUMËSHTI

Qumështi i gjedheve

Mostrimi

- 1. Çdo mostër zyrtarë e qumështit duhet të merret nga personi zyrtar në atë mënyrë që do të mundë të vërtetohet ferma nga e cila qumështi vjen.
- 2. Mostrat mundë të merren:
 - a) në fermë nga cisterna e grumbullimit;
 - b) në qumështore para se rezervuarët grumbulluese të shprazën.
- 3. Mostrat merren vetëm nga qumështi i freskët.
- 4. Sasia varet nga kërkesa e metodave analitike.
- 5. Numri i mostrave dhe dinamika e mostrimit:
 - a) Numri vjetorë i mostrave përmban 1 mostër në 15 000 tonë të prodhimit vjetorë të qumështit, gjë që brenda vitit të merren më së paku 300 mostra të qumështit, ashtu që:
 - i) 70 % të mostrave duhet të testohet në mbetje të barërave të veterinarë. Në këtë rast secila mostër duhet të testohet në më së paku katër materie të ndryshme nga më së paku tri grupe ndërmjet grupeve A6, B1, B2 (a) dhe B2 (e) Shtojcës I të këtij Udhëzimi Administrativ .
 - ii) 15 % të mostrave duhet të testohet në mbetjet e materieve tjera nga grupi B3 Shtojcës I të këtij Udhëzimi Administrativ.
 - iii) 15 % të mostrave duhet të kërkohen në pajtim me gjendjen në teren (dyshimi përdorimin e materieve të ndaluara, problemet tjera eventuale).

Qumështi i deleve dhe dhive

Numri i mostrave nga delet dhe dhitë përcaktohet në bazë të nivelit të prodhimit dhe problematikës së vërtetuar. Mostrat e qumështit të këtyre kafshëve duhet të merren veçmas dhe në planin e mostrimit të tregohen veçmas.

VEZËT

1. Vezët e pulës

Mostrimi

1. Çdo mostër zyrtare duhet ta merr personi i autorizuar zyrtar në atë mënyrë që gjithmonë të jetë e mundshme të vërtetohet origjina e vezës (fermën nga e cila kafshët vijnë).
2. Mostrat mund të merren:
 - a) në fermë;
 - b) në vendin e paketimit të vezëve.
3. Një mostër përmban 12 vezë ose më shumë, varësisht nga kërkesat e procedurës analitike.
4. Numri dhe frekuenca e mostrimit:
 - a) Numri i mostrave të cilat merren çdo vit përmban më së paku një mostër në 1000 tonë të prodhimit të totalë vjetor të vezëve për konsum, ndersa numri më i vogël i marrjes së mostrave është 200.
 - b) Më së paku 30% të vezëve për konsum duhet të merret në qendrën për grumbullim, kurse mostrat duhet të paraqesin madhësinë karakteristike të gjitha kategorive të vezëve për konsum njerëzor.
5. Klasifikimi i mostrave bëhet siç vijon:
 - a) 70 % të mostrave duhet të jenë të testuara, në më së paku një materie nga secili grup: grupet A6, B1 dhe B2 (b) të Shtojcës I të këtij Udhëzimi Administrativ.
 - b) 30 % të mostrave duhet të merret varësisht nga situata në teren, gjë që disa analiza duhet të kryhen edhe në mbetjet e materieve nga grupi B3.

2. Vezët nga shpezët tjera

1. Numri i mostrave caktohet në pajtim me nivelin e prodhimit dhe problemeve të vërtetuara gjatë prodhimit.
2. Mostrat e vezëve nga llojet tjera të shpezëve duhet të merren veçmas nga mostrat e vezëve të pulës dhe në Planin e mostrimit të prezantohen veçmas.

MISHI I LEPUJVE, MISHI I KAFSHËVE TË EGRA TË KULTIVUARA NË FERMË DHE KAFSHËVE TË EGRA NË NATYRË

Mishi i lepujve

Mostrimi

1. Një mostër përbëhet nga një apo më shumë kafshë të prodhuesit të njëjtë, në pajtim me kërkesat e metodave analitike.
2. Çdo mostër zyrtare duhet ta merr personi i autorizuar në atë mënyrë që gjithmonë të jetë e mundshme të vërtetohet origjina e mostrës.
3. Mostrat varësisht nga mënyra e prodhimit të lepujve, merren:
 - a) në nivel të fermës;
 - b) në thertore të aprovuar.
4. Për kontrollin e materieve jo të lejuara në vendin e mbajtjes /ritjes, mund të merren edhe një numër i caktuar i mostrave të ujit të pijshëm dhe ushqimit të lepujve.
5. Numri i mostrave dhe shpeshtësia e mostrimit

Numri minimal i mostrave të cilat analizohen gjatë një viti është 10 mostra në 300 tonë të prodhimit vjetor (peshës para therjes). Numri i përmendur i mostrave bazohet në 3000 tonët e parë të prodhimit, ndërsa në 300 tonët tjerë shtesë merret nga një mostër më shumë.

6. Klasifikimi i mostrave bëhet siç vijon:

Grupi A: 30 % nga numri total i mostrave

70 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi A6

30 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga nëngrupet tjera të grupit A.

Grupi B : 70 % nga numri i i përgjithshëm i mostrave:

30% i mostrave duhet të analizohen në substancat nga grupi B1

30 % i mostrave duhet të analizohen në substanca nga grupi B2

10 % të mostrave duhen të analizohen në substancat nga grupi B3

Numri tjetër i mostrave deri në 100 % klasifikohet sipas situatës në terren.

Kafshët e egra të rritura në fermë

Mostrmi

1. Sasia e mostrës varet nga kërkesat e metodave analitike.
2. Mostrat merren në vendin e përpunimit të kafshëve të egra dhe duhet të merren në atë mënyrë që gjithmonë të jetë e mundur të vërtetohet origjina e kafshëve të egra.
3. Për kontrollimin e përdorimit të materieve të ndaluara në vendin e mbajtjes /rritjes, mund të merret edhe një numër i caktuar i ujit të pijshëm dhe ushqimit të kafshëve të egra.
4. Numri i mostrave dhe sa shpesh duhen të merren ato.
5. Çdo vit duhet të merren më së paku 100 mostra.
6. Klasifikimi i mostrave bëhet siç vijon:
 - a) Grupi A: 20 % nga numri total i mostrave
Numri më i madh i mostrave duhet të analizohet në mbetjet e materieve nga grupi A5 dhe A6.
 - b) Grupi B: 70 % të numrit total të mostrave.
30 % duhen të analizohen në mbetjet e materieve nga grupi B1;
30 % duhen të analizohen në mbetjet e materieve nga grupi B2 (a) dhe (b);
10 % duhen të analizohen në mbetjet e materieve nga grupi B2 (c) dhe (e);
30 % duhen të analizohen në mbetjet e materieve nga grupi B3.

Kafshët e egra të lira në natyrë

Mostrimi

1. Madhësia e mostrës varet nga kërkesat e metodave analitike.
2. Mostrat merren në vendin e përpunimit apo në vendin e gjahut, dhe në mënyrë që gjithmonë të dihet vendi ku kafsha është gjuajt.
 - B. Numri i mostrave dhe sa shpesh duhen të merren ato:
Çdo vit duhet të merren më së paku 100 mostra.
3. Mostrat merren për qëllime të gjetjes (zbulimit) të mbetjes së elementeve kimike në indet e kafshëve të egra të cilat gjinden të lira në natyrë.

Mjalti

Mostrimi

1. Sasia e mostrës varet nga kërkesat e metodave analitike.
2. Mostrat duhen të merren në të gjitha vendet e zingjirit prodhues të mjaltit, dhe në atë mënyrë që gjithmonë të jetë e mundur të vërtetohet origjina e mjaltit.
B. Numri i mostrave dhe sa shpesh duhet të bëhet mostrimi.
3. Numri i mostrave të cilat duhen të merren brenda një viti është më së paku 10 mostra në 300 tonë të prodhimit vjetorë për 3000 tonët e parë të prodhimit. Në çdo 300 tonë të ardhshëm merret edhe nga një mostër.
4. Klasifikimi i mostrave bëhet siç vijon:
 - a) Grupi B1 dhe grupi B2: 50 % nga numri total i mostrave,
 - b) Grupi B3 (a), (b) dhe (c): 40 % nga numri total i mostrave,10 % të mostrave të mbetura renditen sipas përvojës, ku një vëmendje të posaçme duhet të kenë mikotoksinët.

SHTOJCA V

DETYRAT E LABORATORIT REFERENT

1. Kompetencat dhe kushtet e punës së laboratorit referent i cili merret me testimin e mbetjeve në kafshët e gjalla, ekskreteve të tyre dhe lëngjeve trupore si dhe indeve, prodhimeve me prejardhje shtazore, ushqimit dhe ujit për pije të kafshëve janë siç vijon:
 - (a) përparimi dhe koordinimi i hulumtimeve me metoda të reja analitike dhe informimin e laboratorëve kompetent për metodat bashkëkohore analitike dhe pajisjeve;
 - (b) të ndihmon laboratorët e autorizuar për implementimin e skemës së sigurisë së kualitetit i bazuar në principet e mira laboratorike dhe kritereve EN 45 000;
 - (c) të miraton metodat e pranuar si metoda referente të cilat duhen të radhitën në rendin e metodave të përmbledhura;
 - (d) të siguroj për laboratorët e autorizuar me metoda rutinore analitike të pranuar gjatë procedurës së LMM (Limiti maksimal i mbetjeve);
 - (e) të siguroj për laboratorët e autorizuar detajet e metodave analitike dhe të kryhen teste krahasuese, dhe të informoj ata mbi rezultatet e testeve.
 - (f) sipas kërkesës së laboratorit të autorizuar të jap këshilla teknike mbi analizat e substancave për të cilat është i ngarkuar laboratorit referent.
 - (g) të organizoj teste krahasuese për nevojat e laboratorit të autorizuar, frekuenca duhet të përcaktohet me anë të marrëveshjes si rrjedhojë Laboratorët referent duhen të shpërndajnë mostra boshe, dhe mostra të cilat përmbajnë sasi të ditur të substancës dhe të analizohet;
 - (h) të identifikoj mbetjet dhe përcakton koncentrimin në rast të mosmarrëveshjeve eventuale midis shteteve.
 - (i) të mbaj trajnime bazike dhe trajnime të tjera për punëtorët e laboratorit të autorizuar.
 - (j) të siguroj për AVUK-ës standardet, matjet, dhe programin testues me ndihmë teknike dhe shkencore.
 - (k) të përpiloj raporte mbi punën e kryer dhe të dërgoj në AVUK.
2. Me qëllim që ti kryej funksionet e specifikuar në paragrafin 1, laboratorit referent duhet ti përmbushë kërkesat minimale me sa vijon:

- (a) të jetë i përcaktuar si laborator referent në shtet anëtar i BE-së
- (b) të ketë personel të kualifikuar i cili e ka kryer arsimimin e duhur për aplikimin e metodave analitike për hulumtimin e mbetjeve për të cilat laboratori është emëruar si laborator referent;
- (c) të ketë pajisje dhe substancave materie të nevojshme për kryerjen e analizave për të cilat është përgjegjës;
- (d) të ketë infrastrukturë administrative të mjaftueshme;
- (e) të ketë kapacitet të mjaftueshëm për përpunimin e të dhënave ripunimin e të dhënave në bazë të rezultateve të fituara dhe dërgimin e shpejtë të atyre dhe të dhënave tjera;
- (f) të siguroj që stafi i tij respekton parimin konfidencial mbi rezultatet e analizave;
- (g) të jetë mirë i njoftuar me normat dhe përvojat ndërkombëtare;
- (h) të disponon me listën e materialit referent të certifikuar i cili rruhet në institucionin për metoda dhe materiale referente, si dhe me listën prodhuesve dhe shitëseve të atij materiali.

SHTOJCA VI

RREGULLAT E MOSTRIMIT ZYRTAR DHE PËRPUNMI I MOSTRËS ZYRTARE

Përgjegjësitë

Personi i autorizuar

1. Inspektori veterinar ose inspektori i autorizuar është përgjegjës për marrjen, regjistrimin (shënimin e të dhënave për mostrën), përgatitjen dhe organizimin e transportit të mostrës zyrtare në kushte të caktuara.

Laboratori

Analiza e mbetjeve kryhet vetëm në laboratorët e autorizuar.

Mostrimi

Parimet themelore

1. Mostrimi zyrtar duhet të jetë i papritur për palën dhe të kryhet në kohën e cila nuk është ditur paraprakisht. Gjatë marrjes së mostrave, ditët e javës duhet të ndërrohen vazhdimisht (mos të merren mostrat gjithmonë në ditë të njëjtë të javës).
2. Mostrimi duhet të aplikohet në intervale të ndryshme gjatë tërë vitit, mirëpo të kihet parasysh se disa materie aplikohen në kafshë vetëm në kohë të caktuar të vitit.

Strategjia e mostrimit

1. Plani për kontrollimin e mbetjeve ka për qëllim;
 - a) zbulimin e mjekimit jo të lejuar tek kafshët;
 - b) barnat veterinarë, pesticidet dhe ndotësit e ambientit se a i plotësojnë kushtet për Limitin Maksimal të Mbetjeve e përshkruar në Rregulloren mbi sasinë e pesticideve, toksinëve, mikotoksinëve, metaleve, histaminëve dhe materieve të ngjashme të cilat mund të gjinden në prodhimet ushqimore

c) vërtetimi i qëllimit si dhe arsyeja e prezencës së mbetjeve të materieve të përmendura më shumë se Limiti Maksimal i Mbetjeve (LMM) ose rezultatet e mbetjeve jo të lejuara në indet dhe prodhimet e kafshëve.

Marrja e mostrave

Mostra e përcaktuar

Mostra e planifikuar është ajo mostër e cila është marrë në pajtim me Strategjinë e lartpërmendur të mostrimit.

Mostra e dyshimtë

Mostra e dyshimtë është mostër e marrë:

- a) si pasojë e rezultateve pozitive të analizave të marra në bazë të nenit 5 të këtij Udhëzimi Administrativ,
- b) si pasojë e nenit 11 të këtij Udhëzimi Administrativ,
- c) si kërkesë e nenit 24 të këtij Udhëzimi Administrativ,

Mostra e rastësishme

1. Mostra e rastësishme është mostër e cila merret që të sigurohen të dhënat reprezentative.
2. Mostrimi i përcaktuar në fermë, duke i përfshirë vendet për kultivimin e peshqve.
3. Kriteret për zgjedhjen e mostrës së planifikuar.
4. Fermat në të cilën do të bëhet mostrimi përzgjidhet sipas informacioneve nga tereni, ose sipas disa të dhënave tjera nga ndonjë fermë /ferma, si psh: mënyra e mbajtjes dhe rritjes së kafshëve, të ushqyerit, raca, gjinia e kafshës. Kur është bërë përzgjedhja e fermës nga ana e inspektorit veterinar ose veterinarit të autorizuar ai më tutje e bën vlerësimin e gjithë bagëtisë në fermë dhe e zgjedh kafshën-ët nga e cila do të merret mostra. Gjatë kryerjes së vlerësimit duhet ta ketë parasysh:
 - a) informatat të cilat tregojnë për përdorimin e materieve aktive farmakologjike (mostrat më së shpeshti merren në ferma tek të cilat ekzistojnë indikacionet që është bërë përdorimi i materieve të ndaluara, ose jo respektimi i karencës së paraparë për substancat e aprovuara),
 - b) karakteristikat dytësore seksuale,
 - c) ndryshimet në sjellje,
 - d) gjendja e njëjtë e majmërisë në grupin e kafshëve të racave kategorive të ndryshme;
 - e) kafshët në gjendje të mirë të majmërisë - eksterijerit të mirë dhe me pak ind dhjamor;
5. Një mostër e përfaqëson një kafshë apo më shumë kafshë, atje ku prej një kafshe nuk mund të merret sasia më e vogël e indit e cila është e nevojshme për dërgim në analizë (psh. shpezët).
6. Llojin e mostrave të përcaktuara në të cilat testohen mbetjet janë të përshkruara në Planin vjetor.

Mostrimi i planifikuar në objektet për therje dhe përpunim

Kriteri përzgjedhës

1. Gjatë vlerësimit se cilat kafshë, karkaset dhe/ose prodhimet e kafshëve do të jenë të mostruara inspektori veterinar apo veterinari i autorizuar duhet ta ketë në konsideratë:
 - a) gjininë, moshën, llojin dhe mënyrën e kultivimit /mbajtjes së kafshëve,
 - b) informatat mbi prodhuesin,
 - c) informatat mbi përdorimin e materieve aktive farmakologjike,
 - d) praktikën e aplikimit të zakonshëm të disa materieve aktive farmakologjike në sistemin e prodhimitarisë së fermës nga të cilat kafshët vijnë,
 - e) faktet mbi mjekimin e ilegal.
2. Gjatë marrjes se mostrës duhet ti iket mostrimit të dyfishtë nga i njëjti prodhues.
3. Llojin e mostrave të përcaktuara në të cilat testohen mbetjet janë të përshkruara në Planin vjetor.

Sasia e mostrës

Sasia minimale e disa llojeve të mostrave duhet të jetë e përcaktuar me Planin vjetor, ajo sasi duhet të jetë e mjaftueshme që ta mundëson zbatimin e veprimeve analitike në laboratorin e autorizuar i nevojshëm për metoda të shpejta (screening) dhe të konfirmuara.

Ndarja e mostrës në nën mostra

Vetëm atëherë kur teknikisht është e pamundur, çdo mostër në laborator duhet të ndahet në më së paku dy pjesë të njëjta (nën mostër), kurse çdo nën mostër duhet të jetë aq e madhe sa që të jetë e mundur të kryhet veprimi i plotë laboratorik.

Ambalazha për mostra

1. Mostrat duhen të merren dhe të dorëzohen në ambalazh të përshtatshme e cila do ta mbanë tërësinë dhe mundësinë e vërtetimit të origjinës së mostrës.
2. Ambalazhi sidomos duhet ta ruan mostrën nga ndërrimi, kontaminimit anësorë dhe prishjes.
3. Ambalazhi me mostrën për analizë duhet të jetë e vulosur nga ana e Inspektorit veterinar ose veterinarit të autorizuar i cili e ka marrë mostrën.

Mbajtja e procesverbalit gjatë mostrimit

1. Gjatë çdo mostrimi duhet të mbahet procesverbali, në të cilin duhen të shkruhen të dhënat siç vijon:
 - a) adresa e personit të autorizuar,
 - b) emri veterinarit të autorizuar /inspektorit veterinar ose numri i autorizimit,
 - c) numri i protokollit (numri i mostrave nga evidenca e inspektorit veterinar),
 - d) data e mostrimit,
 - e) emri dhe mbiemri i pronarit të kafshës apo prodhimit shtazorë,
 - f) emri dhe adresa e fermës nga e cila kafsha vjen (kur të mostrohet në fermë),
 - g) numri regjistruar i thertores - objektit tjetër të aprovuar në të cilin është bërë mostrimi,
 - h) shenja e kafshës - numri i matrikulit ose prodhimit (seria e prodhimit),
 - i) lloji i kafshës,
 - j) lloji i indit i cili dërgohet për analizë (lloji i mostrës),

- l) informatat mbi mjekimin në periudhën prej katër javëve para mostrimit (kur të mostrohet në fermë),
 - k) lloji i materies apo grupi i materies e cila duhet të kërkohet në mostër dhe
 - m) vërejtjet tjera.
2. Procesverbalin duhet ta nënshkruaj personi i autorizuar i cili e ka marrë mostrën, ndërsa në rastin e marrjes së mostrës në fermë mund ta nënshkruan edhe pronari i kafshës.
3. Kopja e origjinalit të procesverbalit mbetet tek personi i autorizuar dhe duhet të kujdeset për të që mos të bien në duar të personave të pa autorizuar.
4. Në qoftë se është e nevojshme, pronarit apo fermerit të objektit të aprovuar mund tu epet kopja e procesverbalit mbi mostrimin e kryer.

Raporti për laboratorin

1. Raporti për laboratorin në të cilin kryhet analiza duhet të përmban më së paku këto të dhëna:
- a) adresën e personit të autorizuar i cili e ka sjellë mostrën,
 - b) emri i inspektorit veterinar ose numri autorizues,
 - c) numri i protokollit (numri i mostrave nga evidenca e inspektorit veterinar),
 - d) data e mostrimit,
 - e) llojin e kafshës,
 - f) lloji i indit ose prodhimit i cili dërgohet për analizë,
 - g) llojin e materies apo grupit të materies e cila duhet të kërkohet në mostër dhe
 - h) vërejtjet tjera.

Transporti dhe ruajtja e mostrës

2. Mënyra e ruajtjes dhe transporti i mostrave duhet të sigurojnë stabilitetin dhe tërësinë e mostrës. Në veçanti duhet pasur kujdes në temperaturën e mostrës (e ngrirë ose temperatura deri në +4C°) dhe koha e cila nevojitet për sjelljen e mostrës në laboratorin e autorizuar (mostra të dërgohet në afat sa më të shkurtër që mundet).

INSTITUCIONET E PËRKOHSHE TË VETQEVERISJES
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT

QEVERIA E KOSOVËS/ MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZVILLIMIT RURAL
VLADA KOSOVA/ MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVA I RURALNI RAZVOJ
GOVERNMENT OF KOSOVA/ MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL
DEVELOPMENT

Ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, na osnovu:
Uredbe UNMIK-a br. 2001/19 od 13 septembra 2005 o Izvršnom ogranku Privremenih
institucija samouprave na Kosovu, član 1.3 tačka (d) Zakona o veterinarstvu br. 2004/21 od
30 jula 2004, član 28,

Donosi sledeće:

**ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO MA- BR.26/2005
O MERAMA NADZORA ODREĐENIH MATERIJA I NJIHOVIH REZIDUA U
ŽIVIM ŽIVOTINJAMA I PROIZVODIMA ŽIVOTINJSKOG POREKLA**

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Cilj

1. Ovim Administrativnim uputstvom utvrđuju se propisi službenog uzorkovanja i obrade službenog uzorka, plan nadzorstva za detekciju rezidua ili substanci, odgovornost Agencije za veterinu i hranu Kosova za planiranje uzorkovanje, samokontrolu i zajednička odgovornost subjekata uključenih u sistemu proizvodnje životinja i proizvoda životinjskog porekla, kao i mere službene kontrole.
2. Pored toga, aneksima ovog Administrativnog uputstva utvrđuju se substance i grupe materija, čiji rezidui utvrđuju se u okviru nadzora, one koje treba ispitivati kao i strategija uzorkovanja, količina ili frekvencija uzorkovanja, obaveze referentne laboratorije kao i propisi službenog uzorkovanja i obrada službenog uzorkovanja.

Član 2

Definicije

Za potrebe ovog Administrativnog uputstva upotrebljena terminologija, izrazi i skraćenice imaju sledeće značenje:

- a) « **Neovlašćene substance i proizvodi** »- podrazumevaju substance ili proizvode čija je primena zabranjena zakonskim i podzakonskim aktima;
- b) « **Nezakonito tretiranje** »- podrazumeva upotrebu neovlašćenih substanci i proizvoda, upotrebu neodobrenih substanci i proizvoda, upotrebu oblašćenih substanci i proizvoda u druge svrhe od onih za koje su odobrene ili uslovima drugačijim od onih propisanih važećom zakonodavstvom;
- c) « **Rezidui** »- podrazumeva ostatak substanci koji imaju farmakološki efekat, njihove metabolite i drugih materija koje mogu zaostati u proizvodima životinjskog porekla a koje su štetne po ljudsko zdravlje;

- d) «Nadležni organ»-** podrazumeva Agenciju za veterinarstvo i hranu Kosova –AVHK;
- e) «Službeni uzorak»-** podrazumeva uzorak kojeg uzima nadležni organ, u cilju ispitivanja ostataka ili substanci koje se nalaze u Prilogu 1 ovog Administrativnog uputstva koji se odnosi na vrstu, tip, količinu, metode uzimanja a posebno na identifikaciju roda i porekla životinje ili životinjskog proizvoda, koji se dostavlja na analizu uz priloženi propisani obrazac;
- f) «Ovlašćena laboratorija»-**podrazumeva laboratoriju koja je ovlašćena od strane nadležnog organa u cilju obavljanje ispitivanja službenog uzorka radi detekcije prisustva rezidua;
- g) «Grupa životinja»-** podrazumeva grupu životinja iste vrste, roda, uzgajenih na istoj farmi, u istom vremenskom periodu i pod istim uslovima;
- h) «Beta – agonisti»-**podrazumeva agoniste ili eksitatore beta-adrenoreceptori;
- i) «Stočna hrana»-**podrazumeva proizvode biljnog ili životinjskog porekla, sveži ili konzervirani, uključujući proizvode koji potiču od njihove industrijske prerade i organske materije, upotrebljenih u posebnom i mešovitom stanju, sa ili bez aditiva;
- j) « Lot- serijska proizvodnja»-** podrazumeva grupu istih proizvoda unutar jednog pakovanja i ukupne tehnološke proizvodnje;
- k) «Vlasnik životinje»-**podrazumeva svakog privatnog ili pravnog lica koje je kao vlasnik, korisnik ili koji se stara neposredno za uzgoj, držanje i zdravlje životinja;
- l) «Ovlašćeno lice»-**podrazumeva veterinarskog inspektora i ovlašćenog veterinarskog inspektora od strane nadležnog organa;
- m) «Farma ili gospodarstvo»-**podrazumeva mesto gde se životinje drže i uzgajaju;
- n) «Karenca»-**podrazumeva vremenski rok od momenta proizvodnje leka do potpunog uništenja istog u životinjsko telo.

PLAN NADZORA DETEKCIJE REZIDUA ILI SUBSTANCI

Član 3

Cilj i područje primene

Proces uzgoja životinja i proizvodnje proizvoda životinjskog porekla treba da se nadzire u skladu sa odredbama ovog Administrativnog uputstva, u cilju detekcije rezidua i substanci prikazanih u Prilogu I ovog administrativnog uputstva kod:

- a) živih životinja, njihovih ekskrecija, telesnih sokova i tkiva;
- b) proizvoda životinjskog porekla;
- c) hrane za životinje;
- d) pijače vode za životinje.

Član 4

Odgovornosti Agencije za veterinarstvu i hranu Kosova –AVHK.

1. AVHK odgovorna je za:

- a) Izradu plana nadzora prema članu 5 ovog Administrativnog uputstva za sprovođenje nadzora na određene rezidue od strane ovlašćenih lica;

- b) Kordiniranje aktivnosti veterinarčkih inspektora po reonima i opštinama u vezi sprovođenja plana iz člana 5 ovog Administrativnog uputstva i sprovođenje nadzora upotrebe zabranjenih supstanci i proizvoda na farme životinja;
 - c) Prikupljanje, obradu i analizu podataka koji su potrebni za procenu načina nadzora koji je propisan ovim Administrativnim uputstvom;
 - d) Izveštavanje i informisanje drugih država, zajednica država, relevantnih svetskih organizacija i zainteresovanih strana, naj kasnije do 31 marta, svake godine u vezi podataka i rezultata iz tačke (c) ovog člana, uključujući i druge studijske rezultate u vezi istim.
2. Odredbe ovog člana ne odnose se na specifične pravne akte koji se primenjuju kod ishrane životinja.

Član 5

Sadržaj plana

Planom se mora obuhvatiti:

- a) Utvrđivanje rezidua ili supstanci prikazanih u Prilogu I ovog Administrativnog uputstva, prema vrsti životinja, u skladu sa Prilogom II ovog Administrativnog uputstva;
- b) Posebno specificirati mere za detekciju prisustva:
 - (i) pomenutih supstanci u životinjama pomenutih u stavu a) ovog člana, u njihovoj pijačoј vodi kao i u svim mestima gde se životinje uzgajaju ili drže;
 - (ii) pomenutih rezidua i supstanci u živim životinjama, njihovim tkivima i telesnim ekskrecijama i na proizvodima kao što je meso, mleko, jaja i med;
- c) Poštovanje i propisa i frekvencija uzorkovanja iz Priloga III, IV i VI ovog Administrativnog uputstva
- d) Plan nadzora donošen od Izvršnog Načelnika AVHK za svaku kalendarsku godinu.

Član 6

Osnove za utvrđivanje količine i frekvencije uzorkovanja i uslovi za izmenu minimalnih zahteva iz Priloga IV ovog Administrativnog uputstva

1. Plan treba da bude u skladu sa obimom i frekvencijom uzorkovanja, propisanog u Prilogu IV ovog Administrativnog uputstva.
2. AVHK može da prilagodi minimalne zahteve za kontrolu propisanih u Prilogu IV ovog Administrativnog uputstva, obezbeđujući da isti budu jasno definisani i povećavaju opštu efikasnost primene plana.
3. Navedena izmena, u nikom slučaju ne sme da minimizira sposobnost plana za identifikaciju rezidua ili otkrivanje slučajeva ne dozvoljenog lečenja životinja materijama koje se spomene u Prilogu I ovog Administrativnog uputstva.

Član 7

Posebni uslovi koji treba da se uzimaju u obzir pri izradi plana

1. Pri izradu plana, treba uzeti u obzir specifična situacija u zemlji i da se posebno specificira.
2. Plan treba da sadrži sledeće:
 - a) propise koji se odnose na upotrebu substanci iz Priloga I ovog Administrativnog uputstva, naročito propise za zabranu ili odobravanje, distribuciju i stavljanju na tržište i propise koji utvrđuju njihovu primenu;
 - b) sistem organizacije organa koji su uključeni u nadzoru i podaci o vrsti i veličini organa uključenih na primenjivanje plana ;
 - c) listu odobrenih laboratorija, kao i podatke u vezi njihovih kapaciteta za ispitivanje uzoraka;
 - d) maksimalna dozvoljena količina rezidua prema nacionalnim propisima;
 - e) listu substanci koje treba otkriti, metodi za njihovu analizu, standardi za tumačenje dobijenih rezultata, a kada su u pitanje substance iz Priloga I ovog Administrativnog uputstva i količina uzoraka koju treba uzeti kao i obrazloženje te količine;
 - f) broj službenih uzoraka koje treba uzeti u upoređenju sa zaklanim životinjama svake vrste iz prošle godine, a u skladu sa nivoom i frekvencijom uzorkovanja iz Priloga IV ovog Administrativnog uputstva;
 - g) detalji propisa uzimanja službenih uzoraka, a posebno propisi o njihovim podacima koje treba istaći u službenim uzorcima;
 - h) mere koje postavlja AVHK u odnosu na životinje ili proizvode gde su utvrđeni rezidui koji nisu dozvoljeni;
 - i) mere koje preduzima AVHK u odnosu na životinje ili proizvode gde ima rezidua koji nisu dozvoljeni.

Član 8

Izmena i dopuna plana, inspekcijski izveštaji o sprovođenju plana

1. AVHK može da izmeni ili dopuni plan u toku godine, ukoliko postoji opravdana potreba, uzimajući u obzir prirodne nepogode i druge nesreće i na osnovu sumnje nedozvoljenih rezidua u životinjama ili u njihovim proizvodima.
2. Regionalni veterinarski inspektori, obavezni su da na svakih 6 meseci podnesu izveštaj AVHK o sprovođenju programa u njihovim regionima.
3. AVHK treba da izradi godišnji plana o rezultatima nadzora određenih materija i njihovih rezidua kao i načina njihovog nadzora, u slučaju utvrđivanja većih količina rezidua od dozvoljenih.
4. AVHK treba da objavi rezultate plana.

SAMOKONTOLA I ZAJEDNIČKA ODGOVORNOST STRANA UKLJUČENIH U SISTEMU PROIZVODNJE ŽIVOTINJA I PROIZVODA ŽIVOTINJSKOG POREKLA

Član 9

Odgovornosti vlasnika i proizvođača

1. Svaka farma iz koje se stavljaju životinje na tržište, kao i svako fizičko ili pravno lice koje se bavi prodajom takvih životinja, treba da bude registrovana od strane nadležnog organa.
2. Vlasnici ili odgovorno osoblje u objektima za klanje, za obradu i preradu proizvoda životinjskog porekla, treba da preduzimaju sve potrebne mere, naročito mere samokontrole, na način da:
 - a) U proizvodnju su korišćene samo one životinje za koje njihov proizvođač garantuje da od zadnjeg lečenja do stavljanja u promet tkiva ili proizvoda lečenih životinja, je proteklo je propisana karenција;
 - b) Su bili sigurni da životinje koje su uzgajene ili držane ili životinjski proizvodi, ne sadrže količinu rezidua koja je veća od maksimalnog dozvoljenog limita;
 - c) Ne sadrži nijedan trag zabranjenih materija iili proizvoda.
3. Proizvođači ili odgovorna lica, mogu da stavljati u proizvodnju ili na tržište samo:
 - a) Životinje kod kojih nisu upotrebljene zabranjene materije i proizvodi ili životinje koje nisu tretirane nezakonito;
 - b) Životinje kojima su date dozvoljene materije i proizvodi, kojima je prešla propisana karenција.
4. Ako na tržište životinju stavlja fizičko ili pravno lice koje nije proizvođač, to lice je obavezno da poštuje propise iz stava 3 ovog člana.

Član 10

Odgovornosti vlasnika životinje i veterinara u vezi lečenja

1. Veterinar koji leči životinju na farmi, obavezan je da prati uslove uzgoja i održavanja životinja i upotrebu materija na koje se odnosi ovo Administrativno uputstvo.
2. Veterinar treba da, u toku vođenja evidencije o lečenju životinja na farmi, navede datum, vreme i način upotrebe lekova, matrikulaciju lečene životinje i vreme trajanja karencije.
3. Vlasnik ili posednik životinje, sme upotrebiti veterinarske lekove samo pod veterinarskom kontrolom i treba da se pridržava uputstvima proizvođača lekova i odgovarajuće karencije.
4. Kod slučajeva iz stava 3 ovog člana, vlasnik životinje je obavezan da vodi evidenciju, kao i veterinarske recepte najmanje 5 godina
5. Vlasnici ili posednici životinja i veterinari koji se bave zaštitom zdravlja životinja, treba da ovlašćenom licu, naročito ovlašćenom veterinaru na klanici, daju na uvid informacije i evidenciju u cilju dopune propisa u skladu sa ovim Administrativnim uputstvom.

MERE SLUŽBENE KONTROLE

Član 11

Službena kontrola

1. Uzimajući u obzir kontrole koje se sprovode u vezi primene plana kontrole, koje se odnose na član 5 ovog Administrativnog uputstva ili kontrole koje se baziraju na druge propise, AVHK može da vrši službene kontrole sopstvenom metodom i to da:
 - a) U toku proizvodnje, pakovanja, uskladištenja, transporta, distribucije, prodaje i kupovine materija koja su sastavni deo Grupe A Priloga I ovog Administrativnog uputstva;
 - b) U svakoj fazi proizvodnje, uskladištenja i distribucije hrane za životinje;
 - c) U toku uzgoja i držanja životinja kao i uskladištenja sirovine životinjskog porekla obuhvaćenih u ovom Administrativnom uputstvu.
2. Kontrole iz stava 1 ovog člana, treba primeniti u cilju otkrivanja zabranjenih materija i proizvoda koje se upotrebljavaju kod životinja za potrebe tova ili ilegalnog lečenja.
3. Ako postoji sumnja na nezakonito postupanje ili u slučaju pozitivnih rezultata kontrole, koji se odnose na stav 1 ovog člana, ovlašćeno lice postupa u skladu sa odredbama člana 16, 17, 18 i 19 ovog Administrativnog uputstva.
4. Testiranja koja su predviđena za klanice ili za prvo mesto prodaje životinja iz akvakulture i ribljih proizvoda, mogu da se smanjuju na osnovu činjenica da odgovarajuća farma ili oprema, odnosno mesto uzgoja su uključena u epidemiološku mrežu pod nadzorom ili u sistem nadzora kvaliteta.

Član 12

Sprovođenje inspekcijske kontrole bez najave i obaveze vlasnika

1. Kontrole koje su predviđene ovim Administrativnim uputstvom treba da se obavljaju bez prethodne najave.
2. Vlasnik, lice koje je ovlašćeno za životinje ili njihov predstavnik, zaduženi su da omogućuju inspektovanje životinja pre klanja i pomognu veterinarskog inspektora i ovlašćene inspektore na bilo koju intervenciju koja je neophodna.

Član 13

Obaveze veterinarskog inspektora

Veterinarski inspektor treba:

- a) U slučaju sumnje nedozvoljenog lečenja životinja, da zahteva od vlasnika ili lica odgovorno za životinje ili od veterinara koji vodi brigu o farmi, da obezbedi svu dokumentaciju kojom se potvrđuje način lečenje;
- b) Tako gde se ispitivanjem utvrđuje nedozvoljeno lečenje, da preduzima ili naredi sledeće radnje:
 - (i) službeno uzimanje uzoraka telesnih sokova životinja u toj farmi sopstvenim metodom i proizvoda životinjskog porekla, bez prethodne najave, iz odgovarajuće farme ili od opreme;
 - (ii) ispitivanje u cilju otkrivanja zabranjenih materija ili neodobrenih materija, odnosno proizvoda na farmi gde se životinje drže, uzgajaju ili tove, uključujući i gospodarstva koje su administrativnim putem povezane međusobno ili na odgovarajuće farme ili opreme za životinje;
 - (iii) uzimanje uzoraka hrane za životinje i pijače vode sopstvenim metodom na odgovarajućoj farmi ili opremi za životinje a kada su u

- pitanje životinje akvakulture, uzimaju se uzorci iz vode iz koje su lovljene ili izvađene.
- (iv) Predviđene inspekcijske kontrole shodno člana 11 stava 1 tačka (a) ovog Administrativnog uputstva;
 - (v) Sve ostale inspekcijske kontrole koje su neophodne za potrebe razjašnjenja porekla substancij ili nedozvoljenih proizvoda.
- c) Naređuje mere i preduzima ispitivanja koja su opravdana u odnosu na rezultate i količinu maksimalno dozvoljenih materija i proizvoda.

Član 14

Obaveze referentne laboratorije

1. Nadležni organ, treba da imenuje najmanje jednu referentnu laboratoriju za utvrđivanje rezidua. Utvrđivanje određene grupe rezidua, treba da se šalje samo referentnoj nacionalnoj laboratoriji. Nadležni organ objavljuje listu ostalih državnih referentnih laboratorija koje se bave analitikom rezidua.
2. Ove laboratorije su odgovorne za:
 - a) Kordiniranje rada ostalih državnih laboratorija koje su odgovorne za analitiku rezidua, usklađivanje standarada i analitičkih metoda za određeni rezidua ili grupu rezidua;
 - b) Pružanje stručne pomoći nadležnom organu za izradu plana za nadzor rezidua;
 - c) Povremenu organizaciju uporednih testiranja za svaki rezidu ili grupu rezidua za šta su obavezne;
 - d) Obezbeđenje da nacionalne laboratorije poštuju određene limite;
 - e) Prenos informacija koje su stigle od strane ostalih referentnih laboratorija;
 - f) Omogućavanje participiranja osoblja u ostale referentne laboratorije i u referentne laboratorije drugih država;
 - g) Izveštavanje nadležnom organu najmanje jednom mesečno o rezultatima analiza.

Član 15

Službeno uzorkovanje

1. Službeni uzorci se uzimaju u skladu sa Prilozima III i IV ovog Administrativnog uputstva, u cilju obavljanja analiza u ovlašćenim laboratorijama.
2. Detaljne odredbe uzimanja službenih uzoraka propisane u Prilogu IV koji je sastavni deo ovog Administrativnog uputstva.
3. Rutinske i referentne metode za analizu službenih uzoraka donosi Izvršni Načelnik Nadležnog organa.
4. Za substance iz grupe A, svaki pozitivni rezultat koji je dobijen rutinskom metodom a ne referentnom metodom, treba da se utvrdi od strane ovlašćene laboratorije primenom referentne metode.
5. Za svaku substancu, ukoliko dođe do spora rezultata analiza, rezultate treba da potvrdi referentna laboratorija.
6. Troškove potvrđene analize snosi stranka koja je usporila rezultate;

7. Kada analizom službenog uzorka je otkriveno nedozvoljeno lečenje, ovlašćeno lice postupa u skladu sa odredbama iz članova 16, 17, 18 i 19 ovog Administrativnog uputstva i Priloga V ovog Administrativnog uputstva.

8. Kada analizom službenog uzorka su utvrđene revidue dozvoljenih materija ili kontaminanti većih količina nego što je dozvoljeno, službeno lice postupa u skladu sa odredbama iz članova 18 i 19 ovog Administrativnog uputstva.

9. U slučajevima pozitivnih rezultata proizvoda ili životinja poreklom iz drugih država, veterinarski inspektor preduzima druge mere shodno člana 30 ovog Administrativnog uputstva.

Član 16

Postupak sa pozitivnim analizama

1. U slučaju pozitivnih rezultata, onako kako je propisano u članu 15 ovog Administrativnog uputstva.

2. Ovlašćeni veterinarski inspektor treba da odmah preduzme sledeće mere:

a) Da prikupi sve potrebne informacije o identifikaciju životinje i odgovarajuće farme ili o kretanju životinje iz te farme;

b) Prikuplja sve detalje ispitivanja i rezultata ispitivanja;

c) Da sprovodi ili naređuje ispitivanje farme porekla ili farme gde se sada nalaze životinje u vezi razloga prisustva revidua;

d) U slučaju ilegalnog tretiranja ispitivanja o izvoru substancii ili proizvoda u proizvodnji, skladište, transportu, upravljanju, distribuciji i

e) Svako drugo ispitivanje koju nadležni organ smatra neophodnim.

3. Životinje od kojih su uzeti uzorci, treba da budu jasno identifikovane i iste nikako ne smeju da napuštaju farmu sve dok se ne znaju rezultati analiza.

Član 17

Postupak u slučaju nedozvoljenog lečenja

Kada se utvrdi ilegalno lečenje, ovlašćeni veterinarski inspektor treba da:

a) Obezbedi da životinja koja je obuhvaćena ispitivanjem prema članu 13 tačka (b) ovog Administrativnog uputstva, stavlja se pod službenim nadzorom;

b) Obezbedi da životinje koje su obuhvaćene ispitivanjem budu identifikovane;

c) Uzima ili naređuje uzimanje službenih uzoraka prema proceduri koja je naučno prihvaćena.

Član 18

Postupak u slučaju utvrđivanja većih količina revidua nego maksimalno dozvoljenih

1. Kada stoji činjenica da količina ovlašćenih rezidua je prešla maksimalni dozvoljeni limit rezidua, ovlašćeni veterinar ili inspektor treba da preduzme ili naredi ispitivanje farme porekla ili farme odakle su došle životinje, da bi se utvrdilo razlog prekoračenja limita.
2. Zavisno od rezultata ispitivanja iz stava 1 ovog člana, veterinarski inspektor preduzme ili naredi da se preduzimaju sve potrebne mere za zaštitu javnog zdravlja, gde se uključuje i zabrana stavljanje životinje na tržište i proizvoda životinjskog porekla iz te farme, na određeno vreme.
3. U slučaju prekoračenja maksimalnog dozvoljenog limita kada se životinje stavljaju na tržište i proizvodi od strane farmera ili objekat u kome se vrši proizvodnja, intenzifikuju se kontrole životinja i proizvoda iz te farme ili objekta u vremenskom periodu od 6 meseci, proizvodi i polutke ostaju zaplenjeni do dobijanja rezultata analiza.
4. Ukoliko rezultati analiza pokazuju da je prekoračen maksimalni limit rezidua, onda polutke ili drugi proizvodi će se deklarirati kao neupotrebljivim za ljudsku potrošnju.

Član 19

Pokrivanje troškova u slučaju pozitivnog rezultata

1. Troškovi laboratorijskih ispitivanja i analiza pomenutih u članu 16 ovog Administrativnog uputstva od 01.01.2008 snosi vlasnik ili odgovorno lice.
2. Ako se ispitivanjem utvrdi da je sumnja opravdana, vlasnik ili odgovorno lice za životinje snosi odgovornost za troškove analiza na osnovu člana 17 i 18 ovog Administrativnog uputstva.
3. Ne dovoditi u pitanje administrativne kazne ili sankcije, vlasnik životinje snosi odgovornost za troškove uništenja životinja za koje rezultati analiza rezultiraju pozitivni u skladu člana 23 ovog Administrativnog uputstva bez nadoknade ili obeštećenja.

Član 20

Izveštavanje

O rezultatima istraživanja prema članu 16 ovog Administrativnog uputstva, veterinarski inspektor izveštava odgovarajućeg Sektora AVHK.

Član 21

Vođenje evidencije o rezultatima istrage

AVHK je obavezna da vodi posebnu evidenciju o rezultatima ispitivanja iz člana 16 ovog Administrativnog uputstva i rezultatima većih količina nego maksimalno dozvoljenih rezidua, materija ili proizvoda.

MERE KOJE TREBA PREDUZETI U SLUČAJU PREKRŠAJA

Član 22

Obaveze veterinarskog inspektora u odnosu na zabranjene substance i nedozvoljeno lečenje

Ako se otkrije da neovlašćena lica poseduju neovlašćene sunstance i proizvode ili proizvode ili substance iz Priloga I, Grupe A i Grupe B (1) i B (2), pronađene substance i proizvodi od strane ovlašćenog veterinarskog inspektora, treba da se stave pod službenom brigom do preduzimanja mera predviđenim zakonom, ne dovodeći u pitanje eventualne sankcije zbog prekršaja.

Član 23

Postupak veterinarskog inspektora u slučaju utvrđivanja nedozvoljenog lečenja

1. U toku sprovođenja mera držanja životinja pod predviđenim nadzorom prema članu 17 ovog Administrativnog uputstva, životinje iz te farme ne smeju napustiti odgovarajuću farmu ili da se poklone, isporučuju ili prodaju drugom licu, sem pod službenom kontrolom, pod uslovom da ovlašćeni veterinarski inspektor bude preduzimao prethodne mere bezbednosti, zavisno od otkrivene materije ili otkrivenih materija.
2. Ako, posle obavljanja uzorkovanja u skladu sa članom 17 ovog Administrativnog uputstva, utvrđuje se slučaj nedozvoljenog lečenja, životinja ili životinje kod kojih je rezultirao pozitivan rezultat, odmah treba da se kolju ili uz prethodni veterinarski sertifikat, se upućuju u klanicu i bezuslovno se uništavaju.
3. Zaklane životinje treba da smeste na posebno mesto gde se vrši uništavanje leševa:
4. Pored toga, ovlašćeni veterinarski inspektor, treba da uzima ili naređuje uzimanje i analiziranje uzoraka svih potencijalno sumnjivih životinja iz farme na kojoj je utvrđen nezakonita radnja, a troškove u tom slučaju snosi vlasnik.
5. Kada polovina ili više uzimanih uzoraka u toku uzorkovanja u skladu sa članom 17 ovog Administrativnog uputstva, pokazala pozitivnim, farmeru ili vlasniku životinje može da se da mogućnost da bira između ispitivanja potencijalno sumnjivih životinja koje poseduje u farmi i klanja svih životinja.
6. U toku narednog perioda, najmanje 12 meseci, farma ili farme koje pripadaju istom vlasniku, podležu se strogim kriterijumima za ispitivanje rezidua ili proizvoda pronađenih u farmi. Ako u farmi postoji sistem organizovanja samokontrole, rezultati te vrste neće se prihvatiti u toku gore-pomenutog perioda od 12 meseci.
7. Farme ili objekti koji snabdevaju farmu u kojoj je utvrđen nezakonita radnja, podležu se kontroli, zavisno od utvrđenog prekršaja i drugih ispitivanja, sem onih propisanih u članu 11 stav 1 ovog Administrativnog uputstva, radi utvrđivanja porekla materija u toku nezakonitog postupka.
8. Ispitivanju se podležu i sva gospodarstva i objekti istog lanca snabdevanja životinja i njihova hrane kome pripada odgovarajuća farma ili njena oprema.

Član 24

Obaveze ovlašćenog veterinara ili veterinarskog inspektora na Klanici

1. Veterinarski inspektor na klanici treba:
 - a) Ako sumnja ili postoji činjenica da životinje koja su izležena na nedozvoljeni način ili kojima je dato nedozvoljena supstanca ili proizvodi;
 - b) Organizovati posebno klanje onih životinja od ostalih životinja za klanje;
 - c) Privremeno zapleni polutke i iznutrice, sprovodi potrebno uzorkovanje u cilju otkrivanja zabranjenih materija ili proizvoda i onih nedozvoljenih;
 - d) Ako rezultati analiza rezultiraju pozitivnim, onda tela, iznutrice i tkiva životinja za potrošnju, treba da se uništavaju u namenskim objektima za tu svrhu, bez mogućnosti nadoknade.
2. Ako sumnja ili postoji činjenica da životinje su izležene sa odobrenim materijama ili proizvodima, ali do vremena klanja nije protekla propisana karenција, odložiti klanje životinja koliko je potrebno da količina rezidua materija ili proizvoda nije veća od maksimalno dozvoljenog nivoa ili za onoliko dana koliko je propisano upustvom proizvođača za dozvoljene materije ili proizvode, a za materije i proizvode koji sadrže beta-agoniste, period karencije treba da traje najmanje 28 dana od dana zadnjeg lečenja.
3. U slučaju kada se klanje ne može odložiti, kao kod slučaja prinudnog klanja, klanje bolesnih životinja ili kada je infrastruktura ili oprema klanice takva da se klanje ne može odložiti, životinja se može zaklati pre isteka karencije. Meso i iznutrice u ovom slučaju treba da se drže do stizanja rezultata analiza.
4. Samo meso i iznutrice i proizvodi kod kojih je utvrđena količina rezidua, koja nije veća od maksimalno dozvoljene, mogu biti korišćeni za javnu potrošnju.
5. Tela, iznutrice i proizvodi kod kojih utvrđena količina rezidua, koja je veća od dozvoljene, ne mogu biti korišćeni za javnu potrošnju.

Član 25

Obaveze veterinarskog inspektora u odnosu na držanje, korišćenje ili proizvodnju neodobrenih materija ili proizvoda

1. Ako je u nekom proizvodnom objektu utvrđeno držanje, korišćenje ili proizvodnja neodobrenih supstanci ili proizvoda, veterinarski inspektor ima pravo privremeno oduzeti sva ovlašćenja za taj objekat, ne dovodeći u pitanje vreme kada objekat bude pod strogim nadzorom.
2. U slučaju ponovljenog prekršaja iz stava 1 ovog člana, veterinarski inspektor trajno suspenduje rad tog objekta.

Član 26

Postupak kod stavljanja u promet zabranjenih materija

Protiv lica ili lica odgovornih za stavljanje u promet zabranjenih materija ili proizvoda ili za primenu odobrenih materija ili proizvoda na životinjama u svrhe drugačije od propisanih zakonom, avlašćeni veterinarski inspektor preduzima mere koje su propisane Zakonom o veterinarstvu i Zakonom za medicinske proizvode i opreme.

Član 27

Postupak u odnosu na vlasnika koji odbija saradnju

U slučaju odbijanja saradnje ili onemogućavanja rada službenog lica, tokom obavljanja kontrole i nadzora, uzorkovanja i drugih ispitivanja u skladu sa odredbama ovog Administrativnog uputstva, preduzimaju se mere propisanim zakonom o veterinarstvu i zakonom o medicinskim proizvodima i opreme, protiv vlasnika ili korisnika životinja i životinjskih proizvoda ili vlasnika farme ili drugog ovlašćenog objekta.

UVOZ IZ DRUGIH DRŽAVA

Član 28

Obaveze država izvoznica

Države koje izvoze životinje i proizvode životinjskog porekla na Kosovu namenjenih za ljudsku potrošnju, treba da imaju i sprovedu program nadzorstva rezidua i određenih substanci iz Priloga I ovog Administrativnog uputstva.

Član 29

1. Ovlašćeno lice može da uzima uzorke od živih životinja ili od proizvoda životinjskog porekla iz uvoza i da ih šalje na analizu u ovlašćenu laboratoriju.
2. Ovlašćeno lice iz stava 1 ovog člana, mora o rezultatima analiza izvestiti odgovarajući sektor AVHK.

Član 30

Postupak u slučaju utvrđivanja rezidua

1. Kada se utvrdi da su u svrhu lečenja uvezenih životinja korišćene zabranjene ili neodobrene materije ili proizvodi, ili ako se utvrdi prisustvo tih materija ili proizvoda u jednoj seriji ili delu serije uvezenih proizvoda životinjskog porekla koji potiču iz iste farme ili iz istog objekta, ovlašćeno lice treba da preduzme sledeće mere:
 - a) Da informiše odgovarajući sektor AVHK o vrsti materije ili proizvoda iz stava 1 ovog člana i nameni uvezene serije životinja ili proizvoda, posle odgovarajući sektor AVHK informiše sve granične tačke;
 - b) Provesti dodatno uzorkovanje svake grupe životinja ili proizvoda životinjskog porekla sa iste farme ili odgovarajućeg objekta;
 - c) Sledećih 10 serija istog porekla privremeno zapleni, uz uzimanja avansa o troškovima analiza rezidua u prezentiranom uzorku iz svake serije ili dela serije;
 - d) Kada se analizom uzorka na koje se odnosi stav 1 ovog člana, utvrdi prisustvo zabranjenih materija i li neodobrenih proizvoda, ovlašćeno lice mora narediti vraćanje te serije ili njenog dela u zemlju porekla, o trošku pošiljalaca ili njegovog zastupnika, uz jasne razloge odbijanja navedenih na sertifikatu.
2. Savisno od prirode prekršaja i rizika u vezi stim, pošiljalacu treba pružati mogućnost, da odluči hoće li predmetnu pošiljku vraćati u zemlju porekla ili istu neškodljivo uništiti ili koristiti za druge namene, u skladu sa odredbama i pod kontrolom veterinarskog inspektora, bez odštete i naknade.

3. O rezultatima analiza iz stava 1 ovog člana, ovlašćeno lice mora informisati odgovarajućeg sektora AVHK, koji na osnovu tih informacija preduzima potrebne mere u cilju utvrđivanja uzroka prisustva i porekla zabranjenih materija ili neodobrenih proizvoda.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31

Prilog I, II, III, IV, V, i VI, su sastavni delovi ovog Administrativnog uputstva, od kojih Prilog I, III, IV, i VI mogu biti izmenjeni i dopunjeni od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja u skladu sa procenom štetnosti rezidua u namirnicama životinjskog porekla.

Član 32

Stupanje na snagu

Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu danom potpisivanja

Priština, 19.12.2005

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva
i ruralnog razvoja
Zamenik Ministra,
Tomë Hajdaraj

PRILOG I

SUBSTANCE I GRUPA MATERIJA ČIJE SE REZIDUI ODREĐUJU U OKVIRU NADZORA

GRUPA A, substanci koje imaju anabolički efekat i neovlašćene substance

- (1) Stilbeni, derivati stilbena, njihovi soli i esteri
- (2) Antitireidalne substance
- (3) Steroidi
- (4) Laktoni rezorcilne kiseline uključujući zeranila
- (5) Beta-agonisti
- (6) Jedinjenja obuhvaćenih u Prilogu IV Pravilnika Odbora (EEC) br. 2377/90 od 26 juna 1990

GUPA B- Veterinarski lekovi i kontaminanti

- (1) Antibakterijske substance uključujući sulfonamide i kinolone
- (2) Ostali veterinarski lekovi
 - (a) Antitirovnici
 - (b) Antitoksici uključujući nitroamidozole
 - (c) Karbamati i Piretroidi
 - (d) Sedativi
 - (e) Ne steroidalni i antinflatamorni lekovi (NSAIDs)
 - (f) Ostale aktivne farmakološke substance
- (3) Ostale substance i zagađivači sredine
 - (a) Organohlorska jedinjenja uključujući PcBs
 - (b) Organofosforska jedinjanja
 - (c) Hemijski elementi
 - (d) Mikrotoksini
 - (e) Boje,
 - (f) Ostalo

*Uključujući nelicenciranih substanci koja se mogu upotrebiti u veterinarske svrhe

PRILOG II

Grupa rezidua i substanci koje se moraju ispitivati na vrstu životinja, njihovu hranu, uključujući pijaču vodu i proizvode životinjskog porekla

Vrsta životinje,	Goveda,	živina	Životinje	mleko	jaja	meso kunića	Med
------------------	---------	--------	-----------	-------	------	-------------	-----

njihova hrana i proizvodi život. Porekla, grupa substanci	ovce,koze,svinje jednokopitari		akvakulture			i meso divljači	
A 1	X	X	X			X	
2	X	X				X	
3	X	X	X			X	
4	X	X				X	
5	X	X				X	
6	X	X	X	X	X	X	
B 1	X	X	X	X	X	X	X
2 a	X	X	X	X		X	
b	X	X			X	X	
c	X	X				X	X
d	X						
e	X	X		X		X	
f							
3a	X	X	X	X	X	X	X
b	X			X			X
c	X	X	X	X		X	X
d	X	X	X	X			
e			X				
f							

*Samo hemijski elementi se analiziraju kog divljači

PRILOG III STRATEGIJA UZORKOVANJA

1. Cilj plana kontrole i kontrole rezidua kao i otkrivanje razloga rezidua životinjskog porekla na farme, klanice, mlekarne i na fabrikama za preradu riba, kao i na mestima za prikupljanje i pakovanje jaja.
2. Službeni uzorci treba da budu u skladu sa odgovarajućom glavom Priloga IV i Priloga VI ovog Administrativnog uputstva.
3. Svuda gde se uzimaju službeni uzorci, urokovanje treba da se vrši nepredvidljivo, iznenadno i ne sme da se vrši u određeno dnevno nedeljno vreme. Ovlašćena lica treba da preduzimaju sve potrebne mere da prilikom kontrole uvek da bude prisutan element iznenađujuće.
4. Za substance iz grupe A Priloga I ovog Administrativnog uputstva, cilj nadzora treba da bude, otkrivanje ilegalnog tretiranja nedozvoljenim substancama ili zloupotrebe dozvoljenih materija. U odgovarajuću glavu iz Priloga IV ovog Administrativnog uputstva je naznačeno na šta treba dati akcenat prilikom uzorkovanja.
5. Uzorci treba da se planiraju na način da se uzimaju u obzir minimalni kriterijumi kako sledi: rod, starost, sistem uzgoja, sve relevantne podatke kao i činjenice za pogrešnu upotrebu ili zloupotrebu substanci iz ove grupe.
6. Za substance iz grupe B, poseban cilj nadzora treba da bude provera saglasnosti maksimalnog limita rezidua (LMM) za rezidue veterinarskih medicinskih proizvoda, zagađivača, sredine, pesticida, toksika, mikrotoksika, metala i raznih histamina, koji mogu se naći u namirnicama, i drugi uslovi koji se odnose na higijenu prehrambenih proizvoda i opremu za široku potrošnju.
7. Svi uzorci se biraju prema kriterijumima za izabrano uzorkovanje, sem ako postoji neki razlog za slučajni izbor uzoraka.

PRILOG IV

KOLIČINA I FREKVENCIJA UZORKOVANJA

Cilj ovog priloga je definisanje minimalnog broja životinja od koje treba uzeti uzorke i minimalan broj uzoraka od proizvoda životinjskog porekla koji treba da se analiziraju radi utvrđivanja jedne ili viših substanci.

Glava 1

Goveda, Svinje, Ovce, Koze, i Jednokopitari

1. Goveda

1. Minimalna broj životinja koje treba testirati svake godine za sve vrste rezidua i substanci, treba da bude jednak sa brojem najmanje 0,4% od ukupnog broja goveda iz prethodne godine:

Grupa A: 0,25 podeljen na sledeći način:

- a) Polovina uzoraka uzima se od živih životinja na njihovo mesto držanje; (25% uzetih uzoraka za potrebe analiza substanci iz grupe A5, mogu se uzeti od stočne hrane, pijače vode i drugo)
- b) Polovinu od njih treba uzeti iz klanice;

2. Svaka podgrupa iz grupe A, treba da se testira svake godine na najmanje 5% uzoraka od ukupnog broja uzoraka koji se uzimaju u cilju testiranja materija iz grupe A.

3. Preostali deo uzoraka koji se odnosi na testiranje nekih materija iz grupe A, klasifikuje se prema iskustvu postojećih podataka o korišćenju nekih materija.

Grupa B: 0,15%

Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B1

Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B2

Na 10% uzoraka, analiziraju se substance iz grupe B3

4. Drugi broj preostalih uzoraka treba da se podeli prema sistuaciji u zemlji.

2. Svinje

1. Minimalna broj životinja koja se testiraju svake godine za sve vrste rezidua i substanci, treba da bude jednak sa brojem od najmanje 0,05% od ukupnog zaklanih svinja iz prethodne godine:

Grupa A: 0,02 %

2. Tamo gde se uzorkovanje vrši na klanici, na mestu gde se životinje drže ili uzgajaju, treba da se analiziraju uzorci pijače vode, stočne hrane, fekalija, na način da u toku godine u postupak uzorkovanja uključuje najmanje jedna farma sa 100.000 zaklanih svinja iz prethodne godine.

3. Svaka podgrupa iz grupe A, treba svake godine da se testira sa najmanje 5% uzoraka od ukupnog broja uzoraka koji se uzimaju u cilju testiranja grupe A.

4. Preostali broj uzoraka koji se odnose na testiranje materija iz grupe B, klasificiraju se prema iskustvu i postojećih podataka o korišćenju materija.

Grupa b: 0,03%

Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B1

Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B2

Na 10% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B3

5. Preostali broj uzoraka koji se odnosi na testiranje nekih materija iz grupe B, klasificiraju se prema iskustvu i postojećih podataka o korišćenju nekih materija.

3. Ovce i koze

1. Minimalna broj životinja koja se testiraju za sve vrste rezidua i materija, treba da bude jednak sa brojem sa najmanje od 0,05% od ukupnog broja ovaca i koza starih više od tri meseci zaklanih u prethodnu godinu:

Grupa A: 0,01%

2. Svaka podgrupa grupe A, treba da se testira svake godine na najmanje 5% uzorka od ukupnog broja uzoraka koji se uzimaju u cilju testiranja materija iz grupe A.

3. Preostali broj uzoraka koji se odnose na testiranje nekih materija iz grupe A, klasificiraju se prema iskustvu i postojećih podataka o korišćenju nekih materija.

Grupa B: 0,04%

Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B1

Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B2

Na 10% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B3

4. Konji

Broj uzoraka utvrdi ovlašćeno lice prema proceni situacije na terenu (sumnja na upotrebu zabranjenih materija i drugih problema).

Glava 2

Živina **(Brojleri, koke nosile, čurke i druge ptice)**

1. Jedan uzorak se uzima iz jedne ili više životinja, zavisno od zahteva za analitičke metode.
2. Za svaku kategoriju živina (brojleri, amortizovane koke, čurke i druge ptice), minimalan broj uzoraka koji se uzima svake godine, je najmanje 1 uzorak na 200 tona godišnje proizvodnje (posle klanja). U slučaju kada godišnja proizvodnja jedne određene kategorije živina je veća od 5000 tona, onda svaka grupa životinja treba da se testira sa najmanje 100 uzoraka.
3. Klasifikacija uzoraka se vrši na sledeći način:
Grupa A: 50% od ukupnog broja uzoraka
Od pomenutog broja 1/5 uzoraka se uzimaju na farmi.
4. Najmanje 5% uzoraka, od ukupnog broja koji se uzimaju svake godine u cilju testiranja rezidua i materija iz grupe A, treba da se testiraju svake godine za rezidue i materija iz svake podgrupe grupe A.
5. Preostali broj uzoraka koji se odnosi na testiranje nekih materija iz grupe B, klasificiraju se prema iskustvu i postojećih podataka o korišćenju nekih materija.
Grupa B. 50% od ukupnog broja uzoraka
Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B1
Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B2
Na 10% uzoraka naliziraju se substance iz grupe B3
Preostali broj uzoraka do 100%, klasificiraju se prema situaciji na terenu.

Glava 3

Riba

(Ribe iz bazena)

1. Uzorak predstavlja jednu ili više riba, zavisno od veličine riba i analitičkih metoda koje se zahtevaju.
2. Treba da se poštuje minimalan nivo uzorkovanja i frekvencija kao je dolje naznađeno, zavisno od proizvodnje.
3. Minimalan broj uzoraka koji se uzimaju u okviru jedne godine je najmanje 1 uzorak na 100 tona godišnje proizvodnje.
4. Materijal koja se testira, treba da se bira prema učestalosti upotrebe iste.
5. Klasifikacija uzoraka se vrši na sledeći način:
Grupa A: Jedna trećina ukupnog broja uzetih uzoraka, svi uzorci treba da se uzimaju na mestu gde se uzgajaju ribe, u svim fazama proizvodnje, uključujući i ribu koja je namenjena za ljudsku potrošnju, pre nego se stavlja na tržište.
Grupa B: dve trećine ukupnog broja uzetih uzoraka:
a) Prema mogućnosti na mestu uzgajanja riba, na ribu koja je spremna za tržište i za ljudsku potrošnju.
b) Na objektu za prerađivanje ili na mestu prodaje na veliko/ skладиšte riba, gde se uzimaju uzorci iz svežih riba, pod uslovom da prilikom uzimanja uzoraka, budu prikupljeni svi potrebni podaci, u slučaju kada se pokazuju pozitivni nalazi analiza, utvrdi se poreklo riba.

Ostali proizvodi iz akvakulture

Na svakom mestu gde postoje razlozi za sumnju da veterinarski lekovi i hemikalije se upotrebljavaju na proizvodima iz akvakulture, ti proizvodi treba da se obuhvaćaju planom uzorkovanja.

MLEKO

Mleko goveda

Uzorkovanje

1. Svaki službeni mlečni uzorak uzima se od strane službenog lica, na način da se može utvrditi farma iz koje je uzeto mleko.
2. Uzorci se uzimaju:
 - a) Na farmi iz cisterne za otkup mleka;
 - b) Na mlekarnici pre nego se rezorvoari za otkup mleka isprazne.
3. Uzorci se uzimaju samo od svežeg mleka.
4. Količina mleka sa zavisi od zahteva analitičkih metoda.
5. Broj i dinamika uzorkovanja:
 - a) Godišnji broj uzoraka sadrži 1 uzorak na 15.000 tona godišnje proizvodnje mleka, da se u toku godine uzimaju najmanje 300 uzoraka mleka, tako da:
 - i) 70% uzoraka treba da se testiraju na rezidue veterinarskih lekova. U ovom slučaju svaki uzorak treba da se testira najmanje na 4 raznih materija na najmanje 3 grupe A6, B1, B2) (a) iz Priloga I ovog Administrativnog uputstva.
 - ii) 15% uzoraka treba da se testiraju na rezidue i druge materije iz grupe B3 Priloga I ovog Administrativnog uputstva.
 - iii) 15% uzoraka treba da se zahtevaju u skladu sa stanjem na terenu (sumnja za upotrebu zabranjenih materija i ostali eventualni problemi).

Mleko od ovaca i koza

Broj uzoraka od ovaca i koza, utvrđuje se na osnovu nivoa proizvodnje i utvrđene problematike. Uzorci mleka od ovih životinja treba da se uzimaju na poseban način i tako treba prikazivati planom uzorkovanja.

JAJA

Kokošja jaja

Uzorkovanje

1. Svaki službeni uzorak treba da se uzima od strane ovlašćenog lica, na način da stalno postoji mogućnost određivanja porekla jaja (farme iz koje dolaze životinje).
2. Uzorci se uzimaju:
 - a) Na farmi;
 - b) Na mestu gde se vrši pakovanje jaja.
3. Jedan uzorak sastoji se od 12 jaja ili više, zavisno od zahteva analitičkog postupka.

4. Broj i frekvencija uzorkovanja:
 - a) Broj uzoraka koji se uzima svake godine, sadrži najmanje jedan uzorak na 1000 tona ukupne godišnje proizvodnje za potrošnju, dok najmanji broj uzoraka je 2000.
 - b) Najmanje 20% jaja za potrošnju treba da se uzimaju u centru za otkup, dok uzorci treba da predstavljaju karakterističnu veličinu svih kategorija jaja za potrošnju.
5. **Klasifikacija uzoraka:**
 - a) 70% uzoraka trebaju biti testirana, najmanje na jednu materiju iz svake grupe: grupe A6, B1, i B2 (b) Priloga I ovog Administrativnog uputstva.
 - b) 30% uzoraka treba uzeti zavisno od situacije na terenu, što neke analize treba vršiti na rezidue i materija iz grupe B3.

2.Jaja drugih ptica

1. Broj uzoraka utvrđuje se u skladu sa nivoom proizvodnje i određenim problemima u toku proizvodnje.
2. Uzorci jaja od drugih vrsta ptica, treba da se uzimaju posebno od uzoraka kokošjih jaja, i tako se prikazuju planom uzorkovanja.

MESO KUNIĆA, MESO DIVLJAČI UZGAJANIH NA FARMI I DIVLJAČI IZ PRIRODE

Meso kunića

Uzorkovanje

1. Jedan uzorak se sastoji od jedne ili više životinja istog proizvođača, u skladu sa zahtevima analitičkih metoda.
2. Svaki službeni uzorak se uzima od strane ovlašćenog lica, na način da stalno bude omogućeno utvrđivanje poreklo uzorka.
3. Uzorci zavisno od načina proizvodnje kunića, uzimaju se:
 - a) Na farmi;
 - b) Na ovlašćenu klanicu.
4. Radi kontrole nedozvoljenih materija na mestu uzgoja , držanja, može da se uzima određen broj uzoraka pijače vode hrane za kuniće.
5. Broj i učestalost uzoraka:

Minimalna broj uzoraka koji se analiziraju u toku godine je 10 uzoraka na 300 tona godišnje proizvodnje (godišnja težina pre klanja). Pomenuti broj uzoraka odnosi se na prvih 3000 tona proizvodnje, dok na 300 tona dodatne proizvodnje uzima se uzorak više.
6. Klasifikacija uzoraka se vrši na sledeći način:

Grupa A: 30% od ukupnog broja uzoraka:
Na 70% uzoraka analiziraju substance iz grupe A6
Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz drugih podgrupa grupe A.

Grupa B: 70% od ukupnog broja uzoraka:
Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B1
Na 30% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B2
Na 10% uzoraka analiziraju se substance iz grupe B3
Ostali broj uzoraka do 100%, klasificiraju se prema situaciji na terenu.

Divljači koji uzgajaju na Farmi

Uzorkovanje

1. Količina uzoraka se zavisi od zahteva analitičkih metoda.
2. Uzorci se uzimaju na mestu gde se vrši prerada divljači i uzimaju se na način da se omogući utvrđivanje poreklo divljači.
3. Radi kontrole upotrebe zabranjenih materija na mestu uzgoja, držanje, uzorci se uzimaju na određen broj pijaćih voda i hrane za divljače.
4. Broj uzoraka u njihova učestalost uzimanja.
5. Svake godine treba da se uzimaju najmanje 100 uzoraka.
6. Klasifikacija uzoraka se vrši na sledeći način:
 - a) Grupa A: 20% od ukupnog broja uzoraka
Veći broj uzoraka treba da se analiziraju na rezidue i materija iz grupe A5 i A6.
 - b) Grupa B: 70% od ukupnog broja uzoraka
30% uzoraka treba da se analiziraju rezidue materija iz grupe B1;
30% uzoraka analiziraju se rezidue materija iz grupe B2 (a) i (b);
10% uzoraka analiziraju rezidue materija iz grupe B2 (c) i (e);
30% uzoraka se analiziraju na rezidue materija iz grupe B3.

Divljači iz slobodne prirode

Uzorkovanje

1. Veličina uzorka se zavisi od zahteva analitičkih metoda.
2. Uzorci se uzimaju na mestu prerade ili na lovištu, na način da stalno bude moguće utvrđivanja porekla divljači za lov.
 - B. Broj i učestalosti uzimanje uzoraka:
Svake godine treba uzeti najmanje 100 uzoraka
3. Uzorci se uzimaju radi otkrivanja rezidua hemijskih elemenata u tkivima divljači koji se nalaze slobodno u prirodi.

Med

Uzorkovanje

1. Količina uzoraka se zavisi od zahteva analitičkih metoda.
2. Uzorci se uzimaju na svim mestima lanca proizvodnje meda, na način da stalno može utvrditi poreklo meda.
 - B. Broj uzoraka i učestalost uzimanja istih.
3. Broj uzoraka koji se uzimaju u toku godine je najmanje 10 uzoraka na 300 tona godišnje proizvodnje, za 3000 tona prve proizvodnje. Na svakih narednih 300 tona uzima se uzorak više.
4. Klasifikacija uzoraka se vrši na sledeći način:
 - a) Grupa B1 i grupa B2: 50 % od ukupnog broja uzoraka;
 - b) Grupa B3 (a), (b) i (c): 40% od ukupnog broja uzoraka;
10% preostalih uzoraka naređaju se prema iskustvu, gde posebnu pažnju treba posvetiti mikrotoksinima.

PRILOG V

OBAVEZE REFERENTNOG LABORATORIJA

1. Nadležnosti i uslovi rada referentnog laboratorija koja se bavi testiranjem rezidua u živim životinjama, njihovim ekskrecijama i telesnim sokovima, kao i u tkivima proizvoda životinjskog porekla, hrani i vodu za piće za životinje, su sledeći:

- a) Unapređenje i kordiniranje ispitivanja novim analitičkim metodama i informisanje ovlašćenih laboratorija o savremenim analitičkim metodama i opreme.;
- b) Pomaže ovlašćene laboratorije za primenu šeme sigurnosti kvaliteta na osnovu dobrih laboratorijskih principa i kriterijuma EN 45 000;
- c) Odobrava prihvaćene metode kao referentne metode koje se ređaju u nizu sažetih metoda;
- d) Snabdeva ovlašćene laboratorije rutinskim analitičkim metodama prihvaćenih u toku postupka MLR (maksimalnog limita rezidua);
- e) Obezbedi za ovlašćene laboratorije detalje analitičkih metoda i vrši upoređivačke testove, i informiše iste o rezultatima testiranja;
- f) Na osnovu zahteva ovlašćenog laboratorija, daje tehničke savete o analizama substanci referentnim laboratorijama;
- g) Organizuje upoređivačke testove za potrebe ovlašćene laboratorije, frekvencija treba da se odredi sporazumom. Referentne laboratorije treba da distribuiraju prazne uzorke, i uzorke koji sadrže znatnu substancu koji se analiziraju;
- h) Identifikuje rezidue i utvrdi koncentraciju u slučaju eventualnih nesporazuma između država;
- i) Organizuje osnovna treniranja i druga treniranja za radnike ovlašćenog laboratorija.
- j) Obzbede za AVHK standarde, merila, programe za testiranje i naučno-tehničku pomoć
- k) Izradi izveštaje o završenim poslovima i šalje u AVHK.

2. U cilju izvršavanja specificiranih funkcija u stavu 1, referentna laboratorija treba da ispuni minimalne zahteve kako sledi:

- a) Da bude određen kao referentna laboratorija u zemlji ili zemlje članice EZ-e;
- b) Da ima kvalifikovano osoblje koje ima završeno potrebno obrazovanje za primenu analitičkih metoda za ispitivanje rezidua za koje je imenovana laboratorija kao referentna laboratorija;
- c) Da ima opremu za potrebe vršenja analiza substanci i materija za koje je odgovorna;
- d) Da ima zadovoljavajuću administrativnu infrastrukturu;
- e) Da ima dovoljnih kapaciteta za obradu podataka na osnovu dobijenih rezultata i hitno dostavljanje istih i drugih podataka;
- f) Da obezbedi da njeno osoblje poštuje principe povrljivosti o rezultatima nalaza;
- g) Da bude dobro informisana sa međunardnim normama i iskustvima;
- h) Da raspolaže listom referentnog materijala sertifikovanog, koji se drži u instituciji za referentne metode i materijala, kao i listu proizvođača i prodavača tog materijala.

PRILOG VI

PRAVILA SLUŽBENOG UZORKOVANJA I OBRADA SLUŽBENOG UZORKA

Odgovornosti

Ovlašćeno lice

1. Veterinarski inspektor ili ovlašćeni inspektor odgovoran je za uzimanje, registrovanje (upisivanje podataka o uzorku), pripremu, i organizaciju transporta službenog uzorka pod određenim uslovima.

Laboratorija

Analizu rezidua vrše samo ovlašćene laboratorije.

Uzorkovanje

Osnovni principi

1. Službeno uzorkovanje treba da bude iznenadno za stranku i vrši se u terminu o kome se ne zna prethodno. Prilikom uzimanja uzoraka, dani u toku nedelje treba da se izmenio stalno (ne uzimaju se uzorci istog dana u nedelju).
2. Uzorkovanje treba da se sprovodi u raznim vremenskim intervalima u toku godine, ali treba imati u vidu, da neke materije se primenjuju samo na određeno godišnje vreme.

Strategija uzorkovanja

1. Plan za kontrolu rezidua ima za cilj:
 - a) Otkrivanje nedozvoljenog lečenja životinja;
 - b) Veterinarski lekovi, pesticidi i zagađivači sredine da li ispunjavaju uslove o maksimalnom limitu rezidua propisanih Pravilnikom o količini pesticida, toksika, mikrotoksika, metala, histamina i sličnih materija koja se mogu naći u prehrambene proizvode;
 - c) Utvrđivanje cilja kao i razlog prisustva rezidua pomenutih materija većeg od maksimalnog limita (ML) ili rezultati nedozvoljenih rezidua u tkivima i životinjskim proizvodima.

Uzimanje uzoraka

Određeni uzorak

Planirani uzorak je uzorak koji je uzet u skladu sa gore-pomenutom strategijom uzorkovanja.

Sumnjivi uzorak

Sumnjivi uzorak je uzeti uzorak:

- a) Kao posledica pozitivnih rezultata analiza na osnovu člana 5 ovog Administrativnog uputstva;
- b) posledica člana 11 ovog Administrativnog uputstva;
- c) Kao zahtev iz člana 24 ovog Administrativnog uputstva.

Slučajni uzorak

1. Slučajni uzorak, je uzorak koji se uzima da se obezbeđuju reprezentativni podaci.
2. Uzorak određen na farmi, uključujući mesto za uzgajanje riba.
3. Kriterijumi za biranje planiranog uzorka.
4. Farme na kojima će se vršiti uzorkovanje se biraju shodno informacijama sa terena, ili prema nekim drugim podacima iz neke farme, n.pr.: način održavanja i uzgoja životinja, ishrana, rasa, rod. Kada je izvršeno biranje farme od strane veterinarskog inspektora ili ovlašćenog inspektora, isti vrši procenu stoke na farmi i bira životinju iz koje se uzima uzorak.

5. Prilikom procene treba uzeti u obzir;
 - a) Informacije koje pokazuju upotrebu farmakoloških aktivnih materija (uzorci se najčešće uzimaju na farme kod kojih postoje pokazatelji da je upotrebljena nedozvoljena materija, ili ne poštovanje predviđene karenције za odobrene substance);
 - b) Sekundarne seksualne karakteristike;
 - c) Izmene u ponašanju;
 - d) Jednako stanja uzgoja u grupi životinja raznih rasa i kategorija;
 - e) Životinje dobrog stanja uzgoja, dobre građe s malo masnog tkiva;
6. Jedan uzorak predstavlja jednu životinju ili više, tamo gde se ne može uzeti od jedne životinje najmanja količina tkiva koju treba dostaviti na analizu (n.pr. ptice).
7. Odgovarajuće vrste uzoraka u kojima se ispituju rezidue propisane su godišnjem planom.

Planirano uzorkovanje u objektima za klanje i za obradu

Kriterijumi za izbor

1. Pri proceni koje će životinje, polutke ili proizvodi životinjskog porekla uzorkovati veterinarski inspektor ili ovlašćeni inspektor treba uzeti u obzir:
 - a) Pol, starost, vrstu, i način uzgoja/ držanja životinja;
 - b) Informacije o proizvođaču;
 - c) Informacije o koriošćenju farmakoloških aktivnih materija;
 - d) Uobičajenu praksu pojedinih farmakoloških aktivnih materija u sistemu proizvodnje farme iz koje potiče životinja;
 - e) Dokaze o nedozvoljenom lečenju.
2. Pri uzimanju uzoraka treba izbeći duplog uzorkovanja od istog proizvođača.
3. Vrsta određenih uzoraka na kojima se testiraju rezidue su propisani godišnjim planom.

Količina uzorka

Minimalna količina pojedinih vrsta uzoraka, mora biti određena godišnjim planom, ona količina treba da bude dovoljna, da omogući primenu analitičkih postupaka ovlašćenog laboratorija za brze (skrening) potvrdne metode.

Podela uzorka u pod uzorke

Samo kada nije tehničko moguće, svaki uzorak u laboratoriju treba da se podeli u najmanje dva jednaka dela (pod uzoraka), a svaki pod uzorak treba da bude toliko veći gde može da se vrši potpuni laboratorijski postupak.

Ambalaža za uzorke

1. Uzorci se uzimaju i dostavljaju u prikladnoj ambalaži koja će obezbediti celovitost i mogućnost utvrđivanja porekla uzorka.
2. Ambalaža treba da čuva uzorak od promene, kontaminacije i kvara.
3. Ambalaža sa uzorkom za analizu treba da bude pečatirana od strana veterinarskog veterinara ili ovlašćenog veterinara koji je uzeo uzorak.

Vodenje zapisnika prilikom uzorkovanja

1. O svakom uzorkovanju treba da se vodi zapisnik, na kome treba da se unesu sledeći podaci:

- a) Adresa ovlašćenog lica;
 - b) Ime ovlašćenog veterinara/veterinarskog inspektora ili broj ovlašćenje;
 - c) Delovodni broj (broj uzoraka i evidencija veterinarskog inspektora);
 - d) Datum uzorkovanja
 - e) Ime i prezime vranika životinje ili proizvoda životinjskog porekla;
 - f) Ime i adresa farme iz koje potiče životinja (kada se uzorkuje na farmi);
 - g) RegistarSKI broj odobrene klanice-objekta, na kojem je izvršeno uzorkovanje;
 - h) Oznaka životinje (broj matrikulacije ili proizvoda –serija proizvodnje);
 - i) Vrsta tkiva koje se šalje na analizu (vrsta uzorka);
 - j) Informacije o lečenju u periodu od četiri nedelja pre uzorkovanje (kada se vrši uzorkovanje na farmi);
 - k) Vrsta materije ili grupe materija koje treba pretražiti u uzorku; i
 - l) Druge napomene.
2. Zapisnika treba potpisati ovlašćeno lice koje je uzeo uzorak, u slučaju uzimanja uzoraka na farmi, može da potpiše i vlasnik životinje.
3. Kopija zapisnika ostaje kod ovlašćenog lica koje treba voditi računa da ista ne padne u ruke neovlašćenih lica.
4. Ukoliko je potrebno, vlasniku ili farmeru odobrenog objekta, može dati kopiju zapisnika o završenom uzorkovanju

Izveštaj za laboratoriju

1. Izveštaj za laboratoriju koja vrši analizu, mora sadržavati najmanje sledeće podatke:
- a) Adresu ovlašćenog lica koji je doneo uzorak;
 - b) Ime veterinarskog inspektora ili ovlašćenog veterinara;
 - c) Delovodni broj (broj uzoraka iz evidencije veterinarskog inspektora);
 - d) Datum uzorkovanje;
 - e) Vrsta životinje;
 - f) Vrsta tkiva ili proizvoda koji se šalje na analizu;
 - g) Vrsta materije ili grupe materija koje treba pretražiti u uzorku;
 - h) Druge napomene.

Transport i čuvanje uzorka

1. Način čuvanja i transporta uzoraka mora osigurati celovitost uzoraka. Posebno treba paziti na temperaturi uzoraka (smrznuto ili temperatura do $+ 4\text{ }^{\circ}\text{C}$) i vreme potrebno za dostavu uzorka u ovlašćenu laboratoriju (uzorak dostaviti u najkraćem mogućem roku).

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
INSTITUCIONET E PËRKOHSHE TË VETQEVERISJES
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA

QEVERIA E KOSOVËS/ MINISTRIA BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
VLADA KOSOVA/ MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, SUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
GOVERNMENT OF KOSOVA/MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT

The Minister of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development, based on :
UNMIK Regulation No.2001/19 of September 13th, 2001 On Executive Branch of the
Provisional Institutions of the Self – Government, Article 1.3 point (d), and Veterinary law
No 2004/21 of July 30th 2004, Article 28,

Hereby Drafts the following:

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION MA –No. 26/2005
ABOUT THE MEASURES ON MONITORING OF THE CERTAINED
SUBSTANCES AND THEIR RESIDUES IN LIVE ANIMALS AND PRODUCTS OF
ANIMAL ORIGIN

I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

Objective

1. By this Administrative Instruction are defined official sampling rules and processing of the official sample ,monitoring plan for detection of the residues or substances ,which are under responsibilities of the Kosovo Veterinary and food Agency for planning of sampling ,self control and coo- responsibilities of the operators engaged on system of the animal production and products of animal origin ,as well as measures of official control .
2. Except this on Annexes of this Administrative instruction are defined substances and groups of substances ,residues of which are defined inset of monitoring ,those which should be researched ,sampling strategy ,quantity ,or sampling frequency ,referent lab tasks ,as well as sampling rules and processing of official sample

Article 2

Definitions

To understand this Administrative Instruction ,terms ,abbreviations and expressions used , have the following meaning .

- a) **“Unauthorized substances and products”** – means restricted substances or products for application on animals by legal laws or by law;
- b) **“Illegal Treatment”**- Means use of unauthorized substances and products ,or substances restricted, use of the authorized substances and products for other purposes, or other conditions from those described by the legislation in force;
- c) **“Residue”** – means the residue of the substances which have pharmacological, their metabolites, and other substances transmissible on animal products and present risk to human health;

- d) **“Competent authority”** - Means Kosovo veterinary and Food Agency (KVFA);.
- e) **“Official sample”** - means a samples which is taken competent authority with a scope of examination of residues, or substances, found in Annex 1, referred to type, quantity, gender identification animal origin or product of animal origin, sent for testing with attached form ;
- f) **“Approved lab”**- means a lab approved by competent authority with the scope of testing of official samples to detect residue presence;.
- g) **“Group of Animals”** - means group of animals of the same specie, gender, bred in the same farm, at the same time and same conditions;.
- h) **“Beta –Agonist”** – means agonists or beta adreno receptors;
- i) **“Animal feed”**- means products of plant origin or products of animal origin fresh or canned, including products originating from their industrial processing and organic substances, used separately or in mixture, with or without additive;.
- j) **“Lot- Serial Production ”** -means group of the same products within one package or overall technological production .
- k) **“Owner of Animal ”**- Means legal or personal person who is an owner, keeper, or user who looks after the animals and directly is responsible for animal health and their keep;.
- l) **“Authorized Person”** – means veterinary inspector, or authorized person, by competent authority;
- m) **“Farm or economy”** – means the place where the animals are kept;
- n) **“Carenca”** - means the period from administration of the medicals up to the entire elimination from body animals.

MONITORING PLAN FOR DETECTION OF SUBSTANCES AND RESIDUES

Article 3

Scope and field of application

Process of animal cultivation and production of the products of animal origin should be monitored in compliance with provisions of this Administrative Instruction to detect the residues and substances presented in Annex I of this Administrative Instruction in :

- a) live animals, their secretions, body fluids and tissues;.
- b) Products of animal origin;.
- c) Animal feed;
- d) Potable water.

Article 4

Responsibilities of the Kosovo Veterinary and Food Agency –KVFA

1. KVFA is responsible for:
 - a) Drafting of the monitoring plan, According to Article 5 of this Administrative Instruction on implementation of the monitoring of ascertained residues by authorized person;

- b) Coordination of the activities of the inspectors within regions and municipalities regarding;
 - c) to plan application from Article 5 of this Administrative Instruction and application of monitoring use of the substances and restricted products in animal farms;
 - d) Data collection testing and their processing, necessary for the assessment, described by this Administrative Instruction;
 - e) Reporting to other countries, community, relevant organizations in the world, and other interested parties should be made at last to 31 March every year for details and results from point (c), of this Article including other scientific results which are related to .
2. Provisions of this Article are not based on specific legal acts which are applied on animal feeding.

Article 5

Content of the Plan

In a plan should be included:

- a) Assessment of substances and residue groups ,presented in the Annex 1 of this Administrative Instruction, according to animal specie, and in compliance of Annex II of this Administrative instruction;
- b) Particularly be specified measures to detect presence of:
 - (i) Substances, mentioned in paragraph a) of this Article, animals – their potable water as well as in all places where the animals are kept and cultivated;
 - (ii) Residues and substances mentioned, in live animals, their tissues and secretaries as well as their products as meat, milk, eggs, Honey.
- c) Respect of the sampling rules and sampling frequency from Annex III, IV, and VI of this Administrative Instruction.
- d) Monitoring plan (hereinafter, Plan) drafts KVFA Chief Executive for every calendar year.

Article 6

Bases for determination of sampling quantity and frequency and conditions for changing of minimum requirements from Annex IV of the Administrative Instruction

- 1. The plan should be conform of sampling capacity and frequency, described in annex IV of the Administrative Instruction.
- 2. KVFA can adopts minimum control requirements described in annex IV, providing that the same are clearly defined, while it is increased overall efficiency of plan implementation.
- 3. The difference which is mentioned at any way dare not minimize plan ability on residue identification or discover restricted treated cases with substances mentioned in Annex I of the Administrative Instruction.

Article 7

Specific conditions which should be taken in to account during plan drafting

1. During plan drafting should be taken in to the account specific situation and especially be specified .
2. The plan should contain as follows:
 - a) rules related to use of substances from Annex I, especially rules of their restriction permit, distribution, and placement in to the market, rules that determinate method of their application;
 - b) organizational system of the competent entities, engaged on their monitoring and details about the type and size of the entities engaged on plan implementation;
 - c) list of the authorized laboratories as well as facts about their capacity of sample processing;
 - d) residue maximum allowed quantity, according to national rules;
 - e) list of the substances which should be found, methods of their testing, standards of the for interpretation of the results gained and where we have to do with substances from the Annex I and the number of the samples which should be taken and their justification;
 - f) number of the official samples which should be taken in comparison with the number of the animals slaughtered of each specie from he previous year, in accordance with the level and of sampling frequency of Annex IV;
 - g) details of the sampling rules, particularly rules of their details which should be mentioned in official samples;
 - h) KVFA measures in relation with animals or products of animal origin in which are verified restricted residues;
 - i) measures undertaken by KVFA in relation to animals or products where the residues are detected.

Article 8

Difference and re competition of the plan, Inspection reports about Plan development

1. KVFA may change or re complete the Plan during the year, if there are reasonable justification, taking in to account disasters and other accidents and suspicion on restricted residues on animals and their products.
2. The obligation of the regional veterinary inspectors is that every 6 months hand over reports on the implementation of the Plan in their regions.
3. KVFA should make annual report about the results of restricted residues monitoring and methods of monitoring as well, in case whether are found restricted residues or the limit of these residues is acceded.
4. KVFA should make for public the Plan results.

SELF – CONTROL AND COO-RESPONSIBILITY OF THE PARTIES ENGAGED ON ANIMAL PRODUCTION SYSTEM AND PRODUCTS OF ANIMAL ORIGIN

Article 9

Owners' and Producers' responsibility

1. Every farm her ether animals are placed in to the market and every person or legal person who deals with animal trade should be registered by competent authority.
2. Owners or persons responsible in slaughterhouses on processing products of animal origin, should take all necessary measures and particularly measures of self – control, in that way.
 - a) in production are used only those animals which their producer can guarantee that from the last treatment up to the placement in to the market has passed a definite period of time (karenca) ;
 - b) animals and products of animal origin have been safety and there is no MRL;
 - c) That there is no traceability of the restricted products or substances.
3. Producers or responsible persons in production place in to the market only:
 - a) Animals at which are not used restricted substances or products ,or animals which have not been treated illegally .
 - b) animals in which have been used permitted substances or products .
 - c) Animals which have passed the period of karenca .
4. If in market has been placed an animal by person or legal person who is not a producer, is obliged to respect rules from paragraph 3 of this Article .

Article 10

Responsibilities of the owner and veterinary in relation to treatment

1. Veterinary who carries out the treatment in the farm is obliged to see the keeping conditions of the animals and use of the substances, based in this Administrative Instruction.
2. Veterinary should keep the records (date, time) during the treatment of the animals in the farm and method of the application of drugs, ear tagging of the treated animal period of karenca.
3. Owner of animal or keeper should apply veterinary drugs, only under the control of the veterinarian and shoal keep the instructions of the veterinary drugs producer and adequate karenca.
4. In the case from the paragraph 3 of this Article, the animal owner has the obligation to keep the evidence and veterinary receipts at least 5 years.
5. Owners or keepers and veterinarians who are taking care a about animal health should give all the information to the authorized vet at slaughterhouse with the purpose for the purpose of fulfillment of the rules which should be applied in a farm conform this administrative Instruction.

MEASURES OF THE OFFICIAL INSPECTION

Article 11

Official inspections

1. Not having in regard inspections carried out regarding to inspection plan application , based on Article 5 of this Administrative Instruction, or inspections based on other rules, KVFA by random methods may carry out official inspections .
 - a) during production packaging, storage, transport, distribution, sale or purchase of the substances which are composed by Group A, Annex I of this Administrative Instruction;
 - b) at any stage of production ,storage and distribution of animal feed;
 - c) during the cultivation of animals and storage of the raw material of animal origin included with this Administrative Instruction.
2. Inspections from paragraph 1 of Article must be implemented with the purpose to find out restricted substances or products, applied on animals with purpose of fattening or illegal treatment.
3. If there is a suspicion on illegal action or in case of positive results of the inspection related to paragraph 1 of this Article, The authorized person acts in compliance with rules of Articles 16, 17, 18 and 19 of this Administrative Instruction.
4. Testing foreseen for slaughterhouses or at the first place of sale of animal from aquaculture and fishery products ,may be decreased on the base of the facts that farm, equipment or cultivation site are engaged on epidemiological net of supervision or system of quality monitoring .

Article 12

Application of uncustomary Inspection and Duties of the owner

1. Inspections foreseen by this administrative instruction should be carried out without pre – notice.
2. Owner, authorized person or their representative has the obligation to enable ante mortem inspection and assist authorized veterinary for every intervention, necessary.

Article 13

Duties of the veterinary Inspector

Veterinary Inspector should:

- a) In case of any suspicion of illegal treatment of animal should require all the documentation by which can be proved the method of treatment by owner or responsible person, or veterinary who looks after the farm;
- b) There where can be proved that was illegal treatment or proved the use of restricted substances or products – to undertake or order sampling of body fluids by random method from animals of that farm or products of animal origin:
 - (i) Researches for the purposes of finding out use of the restricted substances or products or these unapproved substances in a farms where the animals are kept or fattening .or economies which are related with economies or ascertained economies or equipments for animals;
 - (ii) Sampling of animal feed by random method and potable water in farm or equipment for animals, and when we are in question animals from aquaculture should be sampled water where those animals are collected;

- (iii) Inspections from Article 11, paragraph 1, point a of Administrative Instruction All other inspections, necessary for the purposes of explanation of substances origin or restricted products.
- c) To order measures and undertake researches which are reasonable in relation with results and quantity of substances or products maximally allowed.

Article 14

Tasks in relation to referent laboratory

1. Competent authority should appoint at least one referent laboratory for determination of the residues. Determination of residues or groups of residues should be given to only one national referent lab. Competent authority publishes the list of the referent laboratories and other state laboratories who will deal with residue analyses.
2. These laboratories are responsible for:
 - a) Coordination of the work of other state laboratories, responsible for residue analyses, harmonization of standards and analytical methods for the defined residue or group of residues;
 - b) Offer professional assistance to the competent authority for drafting of the plan on residue monitoring;
 - c) organization time to time of the comparison tests for each residue or group of residues;
 - d) Provide that national laboratories respect the limits;
 - e) Transitions of the information's which have come from other referent laboratories;
 - f) To enable participation of the personnel from other referent labs and referent labs from other countries
 - g) Report to the competent authority once a month for the results of the tests at least once a month.

Article 15

Official Sampling

1. Official samples should be taken in compliance with Annexes III and IV of this Administrative Instruction in a manner to be tested in authorized labs.
2. More detailed rules for official sampling are described in Annex VI which is a part of this Administrative Instruction.
3. Routine and referent methods for testing of the official samples, issues Chief Executive of the competent authority.
4. When we discuss about substances from group every positive result gained by routine method, not referent one, should be verified by authorized lab by application of referent methods.
5. For each substance, if there is any contest about the results of the tests for every substance should be verified by referent laboratory.
6. The costs of the verified tests will be carried by Party, who has contested the results of tests.
7. When by the testing of the official sample was found out the restricted treatment, the authorized person acts by the rules of Articles 16, 17, 18, and 19, Annex V of this Administrative Instruction.

8. By testing of the official sample are verified residues of the permitted substances or contaminants in bigger quantities than permitted, official person acts in compliance with rules of Articles of 18 and 19 of this Administrative Instruction.

9. In case of positive results of the products or animals originating from other countries, veterinary Inspector undertakes measures in accordance with Article 30 of this Administrative Instruction.

Article 16

Procedures in case of positive tests

1. In case of positive results as it is described in Article 15 of this Administrative Instruction.

2. Authorized veterinary inspector, should immediately undertake the following measures:

- a) Collect all necessary information's for animal identification, or a holding or animal movement from that farm;
- b) All research details or research results;
- c) Research in farm of origin or in a farm where the animals are sheltered regarding to the reasons of residue presence;
- d) In case of illegal treatment research about the source of substance or production on level of production, storage, transport, administration, distribution.
- e) Every other search which competent authority considers necessary.

3. Animals from which are taken samples should be clearly identified. At any way the dare not leave the farm until we get the test results.

Article 17

Action in case of illegal treatment

When the illegal treatment is verified authorized veterinary inspector should:

- a) Ensure that the animal, included in research, in accordance with Article 13, point b) of this Administrative Instruction, put under official supervision;
- b) Ensure that animals included in research are identified;
- c) Take or order official sampling according to the procedures which are scientifically accepted.

Article 18

Actions in case of the residues in quantities higher than permitted

1. Where there are the facts that residue quantity and authorized substances is over the maximum permitted limit, authorized veterinary inspector should undertake or order to carry out research on farm of origin or in the farm where the animals come from the reason for the excess of the limit.

2. In accordance with the result of research from paragraph 1 of this Article Veterinary inspector should undertake or order to be undertaken all necessary measures to protect public health, where may take place the restriction of the placement in to the market of the animals and products of animal origin from that farm, for definite period of time.

3. In case of the repeated excess of the maximum limit where the animals are placed in a market by the farmer or the site which processes, the inspections will be intensified on animals and products from that farm or premise in period of time for 6 months, products and carcasses will be confiscated until we get the results of the testing.

4. If the results show that the residue limit is exceeded than products or carcasses will be declared unfit for human consumption.

Coverage of the expenses in case of positive results

Article 19

1. The cost of researches and lab. Testing, mentioned in Article 16 of this Administrative Instruction, starting from 01.01.2008 will be covered by the owner or responsible person.

2. If the investigation confirms that the suspicion is reasonable, the owner or responsible person for the animals keep the responsibility of the costs of testing, on the base of Article 17 and 18 of this Administrative Instruction

3. Without putting in to the question penalties and Administrative sanctions, animal owner keeps the responsibility for the costs of animal destruction for which the results positive according to the Article 23 of this Administrative Instruction, without compensation.

Article 20

Reporting

For the results of Investigation from Article 16 of this Administrative Instruction, Authorized veterinary Inspector reports to the KVFA respective sector.

Article 21

Keeping the evidence about the investigation results

KVFA has the obligation to keep special evidence about investigation results, from Article 16 of this Administrative Instruction and results of the residues of substances and allowed products in higher quantities than permitted maximum limit.

MEASURES WHICH SHOULD BE TAKEN IN CASE OF MINOR OFFENCE

Article 22

Duties of the veterinary Inspector in relation to restricted Substances and illegal treatment

If it is found that unauthorized persons have unauthorized substances and products, or substances or products From Annex I group A and Group B (1) and B (2) , found substances and products by the authorized veterinary Inspector will put under official control, until the measures foreseen by the law will be taken, without putting in to the question sanctions for the person who has made the offence.

Article 23

Actions of the veterinary Inspector in case where the illegal treatment has been found

1. During the time of the measures for keep of animals under supervision, foreseen by Article 17 of this Administrative Instruction, animals from that farm can not leave the farm or donated, handed over or sale to another person, except under official control, by the condition that authorized veterinary Inspector undertake safety measures, dependently from the substance found or substances found.
2. In accordance by Article 17 of this administrative Instruction after the sampling is verified illegal treatment, animal or animals who result positive, should be slaughtered immediately, or by veterinary certificate, be sent to the slaughterhouse for destruction without conditions.
3. Animals slaughtered should be sent in a special place for destruction of the carcasses. except this.
4. Authorized veterinary inspector should undertake or order sampling of all animals potentially suspected from the farm where verified illegal treatment is, and in this case the costs will be covered by the owner.
5. When half or more representative samples during the process of sampling, in accordance of Article 17 of this Administrative Instruction are positive farmers or animal owners, may be given a possibility to choose between animal research potentially suspected, placed in a farm or slaughtering of all animals.
6. During the next period of 12 months, farm or farms, which belong to the same owner will be a subject of the sharply criteria for the residue b research or products found in a farm If there is an organized self control system in a farm. The results of such control will not be accepted for next 12 months.
7. Farms or operator who supplies the farm in which is verified illegal action will be subjected to control dependently from the verified offence and other investigations, except those described Article 11, paragraph 1 of this Administrative Instruction for verification of substances origin, used during the illegal action.
8. To the investigation will be subjected all economies and operators of the same chain of supply with animals and their feed which belongs to the that farm or its equipment.

Article 24

Tasks of the authorized veterinary or veterinary Inspector at slaughterhouse

1. The veterinary Inspector at slaughterhouse should:
 - a) If he suspects that there are facts that the animals have been treated improperly or have been given substances or products restricted.
 - b) organize special slaughter of those animals from other animals deducted for slaughter;
 - c) Temporarily confiscate carcasses and carry out necessary sampling for the purpose of the discovering of the restricted substances or products.
 - d) If the results of the testing result positive .then carcasses viscera and other animal tissues for consumption should be destructed, in the designed premises and that without any compensation.

2. If there is any suspicion or facts that animals are treated with substances permitted, but the carenca has not been over yet, The slaughter of the animal should be hold over for as long as it is needed, that substances residues or products are not higher than maximum limit or for so long that is described in the producer's instruction for permitted substances and products. While the substances and products consisted by beta agonists, period of carenca should take 28 days from the last treatment.

3. In case where the slaughter could not hold over, as it is in the case of the forced slaughter, slaughtering of the sick animals, or infrastructure and equipment of the slaughterhouse are in that condition where the slaughter may not hold over, the animal can be slaughtered before the expiry of carenca. In this case meat and viscera should be kept until we get the testing results.

4. Only meat and viscera where the maximum residue limit is not exceeded can be used for human consumption.

5. Carcasses, viscera and products where the maximum residue limit is verified that is higher, could not be used for human consumption.

Article 25

Duties of the veterinary inspector in relation with keeping, use, or production of un approved substances and products

1. If at any production operator is verified keeping ,use or production of unauthorized substances and products, Veterinary Inspector keeps the right temporarily take all authorizations of that operator, not leaving on side the right for minor offence, for a definite period of time, by which the operator will be under strict supervision.

2. In case of any repeated offence from paragraph 1 of this Article, forever suspends activity of that operator.

Article 26

Procedures in case of placement in to the market of the restricted substances

Against to the responsible person or persons for the placement of the restricted substances and products or application of the permitted substances or products on animals for other purposes than those described by the law, authorized veterinary Inspector, undertakes measures described by veterinary law, or law for medicinal products and equipment.

Article 27

Procedures in relation to the owner who refuses cooperation

Being unable to carry out the work by official person and refuse of the cooperation during the inspection and supervision, sampling and other researches, in compliance with rules of this Administrative Instruction, undertaken against the owner or animal users or products of animal origin, or farm owner or any other approved operator, measures described by veterinary law or Law of medicinal products and equipment.

IMPORT FROM OTHER COUNTRIES

Article 28

Duties of the exporting countries

Countries which export live animals and products of animal origin in Kosovo, designed for human consumption, should have and implement program of monitoring , of the ascertained residues or substances from Annex I of this Administrative Instruction.

Article 29

Sampling

1. Authorized person may take samples from live animals or products of animal origin from the import and delivery them to the authorized lab for testing.
2. Authorized person from paragraph 1 of this Article should inform the respective sector of tee KVFA forth results of the test.

Article 30

Procedures in case of the residues found

1. When is verified that for the purposes of the treatment o imported animals are used restricted substances and products or not approved ones, or in case if there is verified presence of a series or in one part of the series of the imported products of animal origin who come from the same farmer operator, the authorized person should take measures as follows:
 - a) To inform the respective sector of the KVFA for the type of the substances or product from paragraph 1 of this Article and purpose of the series of the imported animals than KVFA respective sector informs all border crossing points.
 - b) Carry out additional sampling of each group of animals or products of animal origin from the same farm or respective premise.
 - c) Ten next delivery series of the same origin temporarily will be confiscated and at the same time will be taken advance for the Costa of the residue testing, together with the representative sample of each series or part of the series.
 - d) Where by samples testing in which is based paragraph 1 of this article is verified the presence of the restricted substances and products or not approved ones, the authorized person should order tube sent back that series or part of the series to the country of origin, the costs will be covered by the delivery or its representative with clear reasons of the use which are written in the certificate.
2. Dependently from the nature of the offence and risk related to the sender should be given a chance to decide if he/she wants to send back the consignment to the country of origin or destroy or use it for other purposes in compliance with rules and under the supervision of the veterinary inspector, without any compensation.
3. About the results of the testing from paragraph 1 of this Article the authorized person should inform respective sector of KVFA, which on base of those information's undertakes other necessary measures, with objective to verify presence and origin of the residues ,restricted or not approved substances or products.

FINALPROVISIONS

Article 31

Annexes I,^{first} II^{second} III^{third}, IV^{fourth}, V^{fifth}, and VI^{sixth}, are a compound part of the present Administrative Instruction, from which Appendixes I^{first}, III^{third}, IV^{fourth}, and VI^{sixth}, may be in the accordance with the assessment of harmful of residues in product with animal origin and the assessment of probability of present of residues in product with animals origin, will be changed or amendment by Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development side.

Article 32

This Administrative Instruction comes in to the force on the day of its signature by the.

Pristine 19.12. 2005

Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development
Deputy Minister,
Tome Hajdaraj

ANNEX I

SUBSTANCES OR GROUPS OF SUBSTANCES RESIDUES OF WHICH ARE DETERMINED INSET OF MONITORING

GROUP A- Substances which have anabolic effect and unauthorised substances

- (1) Stilbens Stilbens sub products ,their haloids and esters
- (2) Antitireoidale Substances
- (3) Steroids
- (4) Lactones rezorcil acids ,including zeranolin
- (5) Beta-agonists
- (6) Composes ,included in Annex IV Of Council Regulation (EEC) No 2377/90 of 26 . June 1990

GROUP B – Veterinary drugs and contaminants

- (1) Antibacterial substances including sulfonamides and kinolons
- (2) Other veterinary drugs
 - (a) Anthelmintics
 - (b) Anticocsidies ,including nitroimidazols
 - (c)Karbamatët dhe Piretroidët
 - (d)Sedatives
 - (e) Non steroidal drugs antiinflammatory (NSAIDs)
 - (f) Substancat tjera aktive farmakologjike

(3) Other substances and envirenment contaminants

- (a)Organochlorical composes including PcBs
- (b)Organophosphoric composes
- (c) Chemical elements
- (d) Micotocsines
- (e) Colours
- (f) Others

*Including unlicensed substances that can be used for the veterinary purposes

ANNEX II

Group of residues or substances that should researched on animal species, their feed, including potable water and animal product

Animal Species,their	Cattle,sheep.goats,swine	Poultry	Aquaculture	Milk	Eggs	Rabbit	Honey
----------------------	--------------------------	---------	-------------	------	------	--------	-------

feed and animal products . Group of substances	and ungulates		Animals			meat,and wild game meat (*)	
A 1	X	X	X			X	
2	X	X				X	
3	X	X	X			X	
4	X	X				X	
5	X	X				X	
6	X	X	X	X	X	X	
B 1	X	X	X	X	X	X	X
2a	X	X	X	X		X	
b	X	X			X	X	
c	X	X				X	X
d	X						
e	X	X		X		X	
f							
3a	X	X	X	X	X	X	X
b	X			X			X
c	X	X	X	X		X	X
d	X	X	X	X			
e			X				
f							

(*) Only chemical elements are tested on wild game

ANNEX III

SAMPLING STRATEGY

1. The objective of the inspection plan of the residues is surveillance and discovering of hazards of residues in food of animal origin, in farms, slaughterhouses, dairy plants, fish processing plants and on the places of egg collection and packaging.

2. Official samples should be in fully compliance with respective chapter of Annex IV and Annex VI of this Administrative Instruction.
3. Wherever the official samples are taken the sampling should be unexpected and, sudden and may not be carried out on defined daytime or week time. Authorized persons should keep on their mind that are taken all necessary measures that during the inspection be present the sudden element.
4. For substances of the A group of Annex I of this Administrative Instruction, the objective of the surveillance is to discover prohibited substances and mistreating of the allowed substances. With necessary Chapter from Annex IV of this Administrative Instruction is mentioned what should be given a priority during sampling.
5. Samples should be planned in that way to have in regard minimum criteria, as follows gender, age, and all relevant data for the wrong use and mistreating of the substances from this group.
6. For substances of the group B, the objective of the surveillance should be verification of the compliance with Residue Maximum Limit (RML) for the residues of the veterinary medicinal products environment contaminants, pesticides, toxins, mychotoxines, metal and different histamines which can be found in the foodstuffs and other conditions regarding to hygiene of the foodstuffs.
7. All samples are taken according to selected sampling criteria, except if there is any reason for sample selection randomly.

ANNEX IV

SAMPLING QUANTITY AND FREQUENCY

The Annex of the definition of minimum numbers of animals from which should be samples taken, and minimum of the samples from products of animal origin which should be tested on determination of one or more substances.

Chapter 1

Cattle, sheep, goats, and ungulates

1. Cattle

1. Minimum Number of the animals which should be tested every year on all types of the residues and substances, should be equally with number of at least 0,4% from the total number of the slaughtered cattle from the previous year:

Group A: 0,25 % divided by this method:

- a) Half of the samples will be taken by live animals at the place where are sheltered; (25 % of the samples taken for the purpose of the testing from the Group A5 of the substances can be taken from animal feed, potable water etc.)
 - b) Half of them should be taken from the slaughterhouses
2. Every sub Group of the A group should be tested every year, at least 5 % of the samples from the total number of the samples, taken for the purpose of the testing on substances from the Group A.

3. The other number of the samples is based on testing of some substances from Group A are classified according to the experience of the existing details on use of some substances.

Group B: 0,15 %

30 % of the samples should be tested on substances from B1

30 % of the samples should be tested on substances from group B2

10 % of the samples should be tested on substances from group B3

4. The other number of the samples should be shared out, taking in to the account the situation in the country.

2. Swine

1. The minimum Number of the Animals which should every year be tested on all kinds of residues and substances, should be equally with the number of at least 00,5% from the total number of the slaughtered swine from the previous year.

Group A: 0,02 %

2. There where the sampling is carried out in slaughterhouses, kept or / bred animals, should be tested potable water, animal feed, faces and on procedure of sampling be included at least one farm of 100,000 slaughtered pigs.

3. Every sub Group of the Group A should be tested every year at least 5% of the samples from the total number of the samples for testing from group A.

4. The other part of the samples which is based on testing of some substances from group B are classified according to the experience and existing details on use of some substances.

Group B: 0,03 %

30 % of the samples should be tested on substances from group B1

30 % of the samples should be tested on substances from Group B2

10 % of the samples should be tested on substances from group B3

5. The other part of the samples which is based on testing of some substances from group B are classified according to the experience and existing details on use of some substances.

3. Sheep and Goats

1. The minimum number of animals who should be tested on all toes of residues and substances should be equally with the number of at least 0.05% of the total number of deeps and goats older than three months, slaughtered in a previous year:

Group A: 0,01 %

2. Every sub Group of the Group A should be tested at least 5% of the sample from total number of the samples which are taken for the purposes of the testing on substances from Group A

3. The other number of the residuary samples, which is based on testing of the substances from group A, are classified according to the experience and existing details on use of some substances.

Group B : 0,04 %

30 % the samples should be tested on substances from Group B1

30 %should be tested on substances from group B2

10 % of the samples should be tested on substances from Group B3

4. Horses

The number of the samples is defined by authorized person according to the assessment of the situation on the field (suspicion on use of the restricted substances, and other problems).

Chapter 2

Poultry

(Gobblers, egg producing poultry, goslings and other poultry)

1. A poultry sample is consisted by one or more animals depending from the requirements of analytical method.
2. For every poultry category (Gobblers, egg producing poultry, goslings and other poultry) the minimum number of the samples which should be taken every year is at least 1 sample in 200 tons of annual production (weight after slaughter). If annual production at any case is more than 5000 tons, each group of poultry should be tested at least 100 samples.
3. Sample classification is done as follows:

Group A: 50 % of total number of the samples

From the mentioned number 1/5 of the samples are taken in farm

4. At least 5% of the samples from the total number which is taken for the purposes of the testing on residues and substances of Group A, should be tested on residues and substances in every sub group of the Group A.
5. The other part of the samples which is based on testing on some substances from Group B are classified according to the experience and existing details on use of some substances.

Group B: 50 % from the total number of the samples

30 % of the samples should be tested on substances from Group B1

30 % of the samples should be tested on substances from the Group B2

10 % of the samples should be tested on substances from the Group B3

The other number of the samples up to 100 % is classified according to the situation in the field.

Chapter 3

Fish

(Fish from the cultivation pools)

1. A sample is one or more fish dependently from the fish size and analytical methods required.
2. A minimum level of the sampling should be respected and the frequency as it is presented below; dependently from the production.
3. A minimum number of the samples which should be taken within one year is at least 1 sample in 100 tons of annual production.
4. Substances which will be tested, should be selected according to the frequency on use of that substance.
5. Sample classification is done as follows:

Group A: 1/3 of the total number of the samples taken All samples should be taken at the place of fish cultivation, at all stages of production including fish intended for human consumption ,before it is placed in to the market.

Group B: 2/3 of the total number of the samples taken:

- a) If there is a chance at the place of fish cultivation, on fish which is ready to be placed in to the market intended for human consumption;
- b) on processing plant or wholesale market place /fish stores where the fresh fish samples are taken, conditionally that during the sampling, be collected all necessary details in case of any positive results can be proved fish origin.

Other products of Aquaculture

At any place where are reasons for suspicion where the veterinary drugs or chemicals are applied on aquaculture products, those products should be included on sampling plan.

MILK

Milk of cattle

Sampling

1. Every official milk sample should be taken by authorized person, in a manner to be able to prove milk origin from the farm which comes.
2. The sample can be taken:
 - a) On farm from the collection tank;
 - b) In a Dairy plant before the collection tanks get emptied.
3. Samples are taken only from fresh milk.
4. The quantity depends by analytical methods requirement.
5. The number of samples and sampling dynamism.
 - a) The annual number of the samples consists 1 sample in 15.000 tons of annual production, within one year should be taken 300 samples:
 - (i) 70 % of the samples should be tested on residues of the veterinary drugs .In this case each sample should be tested at least on four substances format least three groups between groups A6, B1, B2 (a) and B2 (e) of the Annex of this Administrative Instruction.
 - (ii) 15 % should be tested on residues of other substances from the group B3 of Annex I of this Regulation.
 - (iii) 15 %of the samples should be requested in compliance with the situation in the field (suspicion on use of the restricted substances and other problems).

Milk of Sheep and Goats

The number of the samples from sheep and goats is defined on the base of their level of production and the verifies concerns. Milk samples of these animals should be taken separately and shown separately in the sampling plan.

EGGS

1. Chicken eggs

Sampling

1. Every official sample should be taken by authorized person in manner that always be able to be verified the egg origin (Chicken farm where the eggs originate).
2. Samples can be taken:
 - a) In a farm;
 - b) At the place of the egg packaging.
3. One sample consists from 12 eggs or more dependently from the requirement of the analytical procedure.
4. Number and frequency of the sampling:
 - a) The number of samples which are taken every year contains at least one sample in 1000 tons of total annual production of the eggs for human consumption, and the minimum number of the samples is 200.
 - b) At least 30% of the eggs for human consumption should be collected on the collection centre, while samples should present characteristic size of all egg categories for human consumption.
5. The sample classification is done as follows:
 - a) 70 % of the samples should be tested at least in one substance from each group of A6, B1 and B2 (b) group of Annex I of this Administrative Instruction.
 - b) 30 % should be taken dependently from the situation in the field ,which means that some tests should be carried out on residues of the substances from Group B3.

2. Eggs of other poultry

1. The number of the samples is defined in accordance with the level of production and verified problems during the production.
2. Egg samples from other poultry should be taken separately from the samples of chicken eggs, and be presented separately in the sampling plan.

RABBIT, WILD ANIMALS MEAT, CULTIVATED IN A FARM, MEAT OF WILD ANIMALS IN NATURE

Rabbit

Sampling

1. One sample will composed by one or more animals of the same producer , in the accordance with analytic methods.
2. The authorized Person must take each official sample in order that always to be possible and to certify the origin of sample.
3. Samples depending on the way of productions of rabbits and will be taken:
 - a) On a farm level;
 - b) In an approved slaughter.
4. For control of matters not permitted in holding place / growth, may be taken also a certain number of the samples of the water drink as well as feed of rabbits.
5. Number of samples and speed of sampling.

Minimal number of samples which are analyzed during one year is 10 samples in 300 tones of annual production (weight before slaughter).

Number of mentioned samples will be based in 3000 tones first of production whereas the other additional 300 tones will be taken by one more samples.

6. The sample classification will be done as following:

Group A: 30% from the total of samples

70 % of the samples should be tested in the substances from group A6

30% of samples must be tested in substances from other sub groups of group A.

Group B: 70% from the overall number:

30% sample must be tested in substance from group B1

30% of samples must be tested in substances from group B2

10% of sample must be tested in substance from group B3

Other number of samples up to the 100% classified under situation in the field.

Wild animals kept in a farm

Sampling

1. Quantity of samples depends from the analytical methods.
2. Samples are taken at the place of animal processing, and should be taken in that way always enables to verify the origin of wild animals.
3. For control on use of the restricted substances at the place where are kept cultivation, could be taken a quantity of potable water and would game feed.
4. The number of samples and frequency of sampling
5. Annually should be taken at least 100 samples
6. Classification of the samples is done as follows:
 - a) Group A: 20 % of the total number of the samples
The majority of the samples should be tested on substances from Group A5 and A6
 - b) Group B: 70 % of the total number of the samples.
 - 30 % Should be tested on residues of substances from Group B1;
 - 30 % Should be tested on residues of substances from Group B2 (a) and (b);
 - 10 % Should be tested on residues of substances from the group B2 (c) and (e)
 - 30 % Should be tested on residues on substances from Group B3.

Wild animals free in nature

Sampling

1. Sample size depends from the requirements if analytic a methods.
2. Samples are taken at the place of processing or at hunting place, to know the hunting area where the animal has been hunted.
 - B. Number of samples and their frequency:
Every year should be taken at least 100 samples

3. The objective of sampling is to find out residues of chemical elements on animal tissues, free in the nature.

Honey

Sampling

1. The quantity of the sample depends from the requirements of analytical methods.
2. The sampling should take place at all places of the production chain in a manner that always know the origin of Honey.
B. The number of the samples and the frequency of sampling.
3. Number of samples which should be taken within one year and at least 10 samples in 300 tons of annual production, for the first 3000 tons of production. In every 300 tons will be taken another one sample.
4. The samples are classified as follows:
 - a) Group B1 and Group B2: 50 % from the total number of the samples,
 - b) Group B3 (a), (b) and (c): 40 % from the total number of the samples.10 % of the samples left are put in order according to the experience should give a specific attention on micotocsines.

ANNEX V

TASKS OF REFERENT LABORATORY

1. Competences and working conditions of referent laboratory which is testing of the residues in live animals, their secrets and body fluids, tissues, products of animal origin, animal feed and potable water are as follows:
 - (a) progress and coordination of the research with newest analytical methods and information of the competent laboratory for modern analytical methods and equipments;
 - (b) Help authorized laboratories on implementation of the quality safety schedule based on good lab principles and criteria EN 45 000;
 - (c) Approve accepted methods as referent methods which should be ranked on queue summarized methods;
 - (d) For authorized laboratory provide routine analytical methods during RML procedures);
 - (e) For authorized laboratories provide details of the analytical methods and carried out comparative tests, and inform about the results of the testing.
 - (f) According to the authorized laboratory, issue technical advices about the tests of the substances for which are authorized referent laboratory.
 - (g) Organize comparative tests for the needs of the authorized lab, the frequency should be determined by the agreement. Thus referent lab should deliver unoccupied samples, and samples which have a known quantity of substances, and be tested;
 - (h) To identify residues and define the concentration in any case of disagreements between different countries.
 - (i) Keep basic trainings and other trainings to the employees of the competent laboratory.
 - (j) To KVFA provide standards, measures and testing program and technical and scientific assistance.

- (k) Draft reports on tests carried out and delivery to KVFA;
2. With the scope to carry out functions specified in Paragraph 1, referent lab should fulfill minimum requirements as follows:
- (a) Be appointed as referent laboratory in one of EU Countries
 - (b) Have a qualified personnel well educated on the required field for application of analytical methods on research of the residues for which is appointed as referent laboratory;
 - (c) be equipped and have necessary substances to carry out test for which is responsible;
 - (d) Have sufficient administrative structure
 - (e) have sufficient capacity of data processing ,data reprocessing on the base of the results gained and their rapid delivery;
 - (f) Provide that its staff respects confident ional principle on test results
 - (g) be well informed about international rules and experiences;
 - (h) To have a certified referent material which is kept in institution for referent methods and material, as well as with the list of the producers and traders of that material.

ANNEX VI

RULES OF THE OFFICIAL SAMPLING AND PROCESSING OF THE OFFICIAL SAMPLE

Responsibilities

Authorized Person

1. Veterinary Inspector or authorized Inspector is responsible for sampling, record and (record of the sample's data), Preparation for transport of the official sample in given conditions.

Laboratory

Residue tests are carried out only in competent labs.

Sampling

Basic principles

1. Official sampling should be unexpected to the party, and be carried out in unexpected time. During sampling week days should be changed continuously (not taking samples always in the same week day).
2. Sampling should be applied all over the year ,but always having on mind that some substances are applied in tamales only in certain time of the year.

Sampling strategy

The objective on control of residues is:

- a) To discover prohibited medical treatment at animals
- b) Veterinary drugs, pesticides and environment pollution fulfill conditions of Maximum residue limit, described on regulation for quantity of the pesticides,

- tocins, microclines metals, histamines and similar substances which may be found in food products
- c) Objective verification and reason of the residue presence of the substances, higher than Maximum residue limit or residue results higher than allowed in animal tissues and products of animal origin.

Sampling

Given sample

Planned sample is a sample which is taken in accordance with abovementioned sampling strategy.

Suspicious sample

Suspicious sample is a sample taken:

- a) As a consequence of positive results of the testing on the base of Article % of this Administrative Instruction;
- b) As a consequence of Article 11 of the Administrative Instruction;
- c) As requirement of the \article 24 of the Administrative instruction.

Random samples

1. Random sample is a sample which is taken to provide representative details.
2. Given sample in a farm, including fish cultivation places
3. Criteria of the planned sample selection
4. Farms in which will be carried out sampling are selected on the base of the information's from the field, and other details from any other farm, where the animals are kept, fed, breed, gender, by the veterinary or competent Inspector, selects the animals or farm from which the sample will be taken . During the assessment should take in to account:
 - a) Information's which show for use of pharmacological active substances (The samples mostly are taken i farm, where are indications that is used restricted substance or disrespecting of the foreseen carencia on approved substances);
 - b) Sexual secondary Characteristics,
 - c) Changes on their behavior,
 - d) Same condition of the fatness on animal groups of different breed /category;
 - e) Animals on good fatness condition and less fat tissue;
5. One sample represents one animal ore more animals where there is no chance to take a quantity necessary for testing (example Poultry).
6. Appointed type of sample on which are tested residues, described on annual Plan

Planned sampling in slaughterhouses and meat processing plants

Selection criteria

1. During assessment that which animal, carcasses /or animal product will be sampled Veterinary inspector or authorized inspector should keep on mind:
 - a) Gender age, specie method of breed /keep of animals;
 - b) Information's about producer;
 - c) Information on use of pharmacological active substances;
 - d) Usual Application practice of some pharmacological active substances on farm production system on the farm that animals come;

- e) Facts on illegal treatment;
2. During the sampling should be avoided doubled sampling from the same producer.
3. Types of the contained samples in which are tested residues are described on Annual plan.

Sample Quantity

Minimum quantity of some types of samples should be described in annual Plan, that quantity should be sufficient and enable application of analytical activities in unauthorized lab, necessary for rapid methods (screening) and confirmed.

Separation of the sample in sub samples

Only when technically is impossible every sample should be divided at least in two same samples in lab, while every sub sample should be enough to carry out full laboratory action

Sample packaging

1. Samples should be taken and delivered in suitable packaging which will keep the totality and possibility of the sample origin.
2. The packaging should protect the sample from any alternation, side contamination and damaging.
3. The packaging of the sample intended for testing should be stamped by the veterinary inspector or the authorized veterinary, who took the sample.

A report during sampling

1. During every sampling should be kept a report in which should be included details as follows:
 - a) Address of the authorized person;
 - b) Name of the authorized veterinary /inspector or the authorization number;
 - c) Protocol number of the samples from the evidence of veterinary inspector);
 - d) Date of sampling;
 - e) Name and surname of the owner of the animal or animal product;
 - f) Name and farm address where ether animal comes from (when it is sampled in farm);
 - g) Registering number of the slaughterhouse /other approved premise where the sampling has taken place;
 - h) Ear tagging, or product serial number;
 - i) Animal specie;
 - j) Type of tissue which is sent for testing (sample type);
 - l) Information about the treatment in a period four weeks before sampling (When the sampling has taken place in farm);
 - k) Type of substance or group of substance which should be required in sample;
 - m) Other remarks.
2. The report should be signed by authorized person who has taken the sample, but in case of the sampling, but in any case if the sample has been taken in a farm could be signed by the farm owner.

3. The copy of the original report will be kept by authorized person and be confidential.
4. If it is necessary to approved owner or farmer could be issued the copy of original of the sampling, carried out.

A report for laboratory

1. Report for laboratory which carries out testing should contain at least these details:
 - a) Address of the authorized person who has brought sample;
 - b) Name of the veterinary inspector or authorized number;
 - c) Protocol number from the evidence of the veterinary inspector);
 - d) Date of sampling;
 - e) Animal specie;
 - f) Type of tissue or product which is sent for testing;
 - g) Type of the substance which should be requested;
 - h) Other remarks.

Sample Transport and storage

2. Method of storage and transport of the sample should provide the stability and sample compatibility. Especially should be careful on sample temperature up to +4 *C) and time, needed in authorized laboratory (samples, be sent as soon as possible).